A BIZOTTSÁG (EU) 2022/444 HATÁROZATA

(2021. június 28.)

a Franciaország által a földgáztárolási infrastruktúra üzemeltetői javára végrehajtott SA.49414. (2020/C) (korábbi 2019/NN) számú állami támogatási programról

(az értesítés a C(2021) 4494. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felkérte az érdekelteket, hogy a fent említett cikkek ([1]) értelmében nyújtsák be észrevételeiket, és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) 2017. október 23-i levelükben a francia hatóságok tájékoztatták a Bizottságot a földgáz tárolására vonatkozó jogszabályi és szabályozási keret tervezett reformjáról (a továbbiakban: reform). A francia hatóságok 2017. november 23-án előzetesen bejelentették ezt a tervezetet, és a reform francia parlament általi elfogadását követően további információkat szolgáltattak a Bizottságnak.

(2) A Bizottság 2020. február 28-i levelében tájékoztatta Franciaországot azon határozatáról (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat), amely szerint az intézkedés vonatkozásában megindítja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást (a továbbiakban: hivatalos vizsgálati eljárás).

(3) Az eljárás megindításáról szóló határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatos észrevételeik megtételére.

(4) A hivatalos vizsgálati eljárás keretében a Bizottság észrevételeket kapott az érdekelt felektől. A Bizottság továbbította ezeket a francia hatóságoknak, és lehetőséget biztosított számukra a véleményezésre. A francia hatóságok 2020. augusztus 3-i levelükben küldték meg észrevételeiket.

(5) A francia hatóságok 2020. szeptember 21-én, 2021. január 26-án, 2021. március 15-én és 2021. május 10-én további információkat nyújtottak be.

2. AZ INTÉZKEDÉS HÁTTERE

2.1. A földgáztárolás Franciaországban

(6) A földalatti földgáztárolási infrastruktúra a szállítóhálózathoz kapcsolódó földgázkészletek felhalmozását teszi lehetővé. Hozzájárul a hálózati áramlások kezeléséhez.

([1]) HL C 112., 2020.4.3., 39. o.

(7) A tárolót egyrészt a hálózatban lévő földgázmennyiség és az elfogyasztott földgázmennyiség közötti egyensúly biztosítására használják, például egy téli hideghullám miatti ellátási zavar vagy csúcsigény esetén. Másrészt a tároló a gázvezetékekkel és a kompresszorokkal együtt lehetővé teszi, hogy a szállítóhálózaton szállítási szolgáltatásokat nyújtsanak, különösen szűk keresztmetszet esetén.

(8) A tárolásirendszer-üzemeltetők tárolókapacitást kínálnak a kis- és nagykereskedelmi piacokon jelen lévő földgázszolgáltatóknak, valamint a szállításirendszer-üzemeltetőknek. A földgázszolgáltatók tárolókapacitásért való fizetési hajlandósága nagyon megközelíti a földgáz nyári és téli eladási árai közötti különbséget (a továbbiakban: spread). A földgáztermelés szintje egész évben viszonylag állandó, míg a földgázfogyasztás a hőmérséklet függvényében jelentősen változik.

(9) Franciaországban tizennégy – ezen belül tizenegy működő ([2]) – tárolási infrastruktúra és három tárolásirendszer-üzemeltető van:

– a Storengy, amely 100 %-ban az ENGIE leányvállalata, tizenkét tárolóhely tulajdonosa és üzemeltetője, amelyek közül hármat takarékra tettek, kilenc pedig üzemel. Ez utóbbiak hasznos befogadóképessége 102,1 TWh (ami a terület teljes kapacitásának 74 %-át teszi ki),

– a Teréga (korábbi nevén TIGF), amely a Snam (40,5 %), a GIC (31,5 %), az EDF Investissement (18 %) és a Prédica (10 %) tulajdonában van, egy 33,1 TWh hasznos befogadóképességű (azaz a terület teljes kapacitásának 24 %-át kitevő) működő tárolót üzemeltet,

– a Géométhane, amely a Storengy (50 %), a CNP (49 %) és a Géostock (1 %) tulajdonában van, egy 3,3 TWh hasznos befogadóképességű (azaz a terület teljes kapacitásának 2 %-át kitevő) működő tárolót üzemeltet.

(10) 2009-től kezdve csökkentek a földgázárak szezonális változásai. A spread 2011-ig elég magas volt ahhoz, hogy a szolgáltatókat arra ösztönözze, hogy az összes földgáztárolási kapacitást lekössék. 2011-től a spread nem volt elegendő ahhoz, hogy fedezze az üzemeltetők által kínált tárolási árat (a spread 1,5–2 EUR/MWh volt a 6–7 EUR/MWh ár mellett). Ennek eredményeképpen a tárolókapacitásokat 2010-2011 óta már nem kötötték le teljes egészében, 2014-ben és 2015-ben három tárolót csökkentett üzemmódba („takarékra") tettek, míg 2017-2018-ban a működő tárolási infrastruktúra lekötési aránya elérte a 63 %-ot.

2.2. **Jogszabályi és szabályozási háttér**

(11) Az ellátásbiztonság biztosítása érdekében Franciaország először 2014-ben vezetett be rendeletet azzal a céllal, hogy szigorítsa a földgázszolgáltatók földgázkészletek létrehozásával kapcsolatos kötelezettségeit ([3]). Franciaország később úgy ítélte meg, hogy ennek a rendszernek több hibája is volt, egyes földgázszolgáltatók pedig keresetet indítottak, amelyben a 2014-es rendelet jogszerűségét kifogásolták. E fejlemények következtében Franciaország úgy döntött, hogy kiigazított intézkedést vezet be (a továbbiakban: a szóban forgó intézkedés), amely e határozat tárgyát képezi.

(12) Emellett a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([4]) 33. cikke lehetőséget biztosít a tagállamok számára, hogy a tárolási infrastruktúrára vonatkozó szabályozást vezessenek be. A földgáztárolás is egyike azon intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok az (EU) 2017/1938 európai parlamenti és tanácsi rendeletből ([5]) eredő kötelezettségek, különösen a belföldi fogyasztók ellátásbiztonságának biztosítására vonatkozó kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében hozhatnak az említett rendeletben meghatározott feltételek mellett, valamint a földgáz belső piaca megfelelő és folyamatos működésének biztosítása mellett.

([2]) Ha a Lussagnet és az Izaute tárolóhelyeket külön számoljuk, akkor tizenkét működő tárolóhely van. Ezek a tárolóhelyek a Teréga tulajdonában vannak, és egyes műszaki berendezéseket közösen használnak. Ezért ezeket időként egyetlen infrastruktúrának tekintik (pl. a 2019–2028-as többéves energiaprogramban), időnként pedig két különálló infrastruktúrának (pl. a 2016–2023-as többéves energiaprogramban).

([3]) A földalatti földgáztárolókhoz való hozzáférésről szóló, 2006. augusztus 21-i 2006-1034. sz. rendelet módosításáról szóló, 2014. március 12-i 2014-328. sz. rendelet.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1938 rendelete (2017. október 25.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 280., 2017.10.28., 1. o.).

3. A SZÓBAN FORGÓ INTÉZKEDÉS RÉSZLETES LEÍRÁSA ÉS AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK OKAI

3.1. A mechanizmus célja

(13) A szabályozási mechanizmus célja, hogy biztosítsa a franciaországi földgázellátás biztonságának közép- és hosszú távú garantálásához szükséges tárolási infrastruktúra üzemben tartását.

(14) A szabályozási mechanizmus különösen azt hivatott biztosítani, hogy a hálózat képes legyen kielégíteni a keresletet, különösen hidegcsúcs idején, valamint hogy a földgázszállító hálózaton biztosítsa a szállítási szolgáltatást, különösen szűk keresztmetszet esetén.

3.2. Jogalap

(15) Az alapvető földgáztárolási infrastruktúrára vonatkozó szabályozási mechanizmust a 2018. január 1-jén hatályba lépett 2017. december 30-i 2017-1839. sz. törvény ([6]) (a továbbiakban: a szénhidrogéntörvény) vezette be az energetikai törvénykönyvbe.

(16) A szénhidrogéntörvény 12. cikke különösen úgy rendelkezik, hogy a szabályozási mechanizmus hatályát az energetikai törvénykönyv L.141-1. cikkében említett többéves energiaprogram (a továbbiakban: TEP) határozza meg. A TEP-et több tanácsadó szervvel folytatott konzultációt követően rendelettel fogadják el, és azt legalább ötévente, két ötéves időszakra vonatkozóan felülvizsgálják. A 2019–2028-as időszakra vonatkozó TEP-et a 2020. április 21-i 2020-456. sz. rendelettel állapították meg (a továbbiakban: a 2020-456. sz. TEP-rendelet).

(17) A szénhidrogéntörvény 12. cikke előírja továbbá, hogy az energiaszabályozási bizottság (a továbbiakban: CRE) határozza meg a szabályozási mechanizmus egyes szabályait, különösen a tárolókapacitás-árverések szabályait, a tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételeit, valamint e bevételeknek a kapacitásértékesítésen keresztül történő beszedésére vonatkozó szabályokat, továbbá a földgázszállítási rendszer használati díjait és annak a tárolásirendszer-üzemeltetők részére történő továbbítását (lásd a (20)–(22) preambulumbekezdést).

3.3. A mechanizmus általános működése

(18) A Franciaországban 2017-ben elfogadott földgáztárolási szabályozási mechanizmus három elven alapul.

(19) Először is, e mechanizmus hatálya a Franciaország területén az ellátásbiztonság közép- és hosszú távú biztosításához szükséges földalatti tárolási infrastruktúrára ([7]) (a továbbiakban: alapvető tárolási infrastruktúra) terjed ki. Ezen alapvető infrastruktúrák listáját a TEP-rendelet tartalmazza. Ezeket azoknak a gazdasági szereplőknek kell üzemben tartaniuk, akik az infrastruktúrát üzemeltetik ([8]).

(20) Másodszor, az alapvető tárolási infrastruktúra kapacitásait a CRE által meghatározott szabályok szerint árverésre bocsátják ([9]). Az árverésen minden olyan, az Unió valamely tagállamában vagy egy másik államban letelepedett szolgáltató részt vehet, amely a francia kis- vagy nagykereskedelmi ellátási piacon való részvételre jogosító szolgáltatási engedéllyel rendelkezik. 2018. januárban 213 francia vagy külföldi szolgáltató rendelkezett ilyen engedéllyel. Az árverések bevételeit közvetlenül a tárolásirendszer-üzemeltetők szedik be.

([6]) 2017. december 30-i 2017-1839. sz. törvény a szénhidrogének kutatásának és kitermelésének megszüntetéséről, valamint az energiával és a környezettel kapcsolatos egyes rendelkezések megállapításáról.
([7]) Az energetikai törvénykönyv L.421-3-1. cikke.
([8]) Az energetikai törvénykönyv L.421-3-1. cikke.
([9]) Az energetikai törvénykönyv L.421-5-1. cikke.

(21) Harmadszor, az alapvető tárolási infrastruktúra üzemeltetői garanciát kapnak arra, hogy költségeiket fedezik, amennyiben azok megfelelnek egy „hatékony üzemeltető” költségeinek ([10]). Mint ilyenek, a CRE által határozattal megállapított, szabályozott bevételt kapnak (a továbbiakban: engedélyezett bevétel). Ha az ügyfeleiktől közvetlenül beszedett bevételek alacsonyabbak, mint az engedélyezett bevételük, a tárolásirendszer-üzemeltetők az engedélyezett bevételük és a beszedett bevételek különbözetének megfelelő ellentételezésben részesülnek (lásd a (89) preambulumbekezdést). Ezt az ellentételezést a földgázszállítók viselik azon, a közüzemi földgázelosztó hálózatra csatlakozott ügyfélállományuk alapján, akik nem megszakíthatók és nem jelentették be magukat kockázatmentesen kiléptethetőként (lásd a (104) és (105) preambulumbekezdést). Az ellentételezést a szállításirendszer-üzemeltető szedi be a szállításirendszer-használati díjon belül meghatározott külön díjtétel címén (a továbbiakban: ATRT-díj), majd azt továbbítja a tárolásirendszer-üzemeltetőknek.

(22) Ha viszont a tárolásirendszer-üzemeltetők bevételei meghaladják az engedélyezett bevételüket, a szállításirendszer-használati díjon keresztül vissza kell fizetniük a többletet (lásd a (90) preambulumbekezdést).

3.4. **A szabályozási mechanizmus hatálya**

(23) A francia hatóságok által adott magyarázatok szerint az alapvető tárolási infrastruktúra meghatározására szolgáló módszer egyrészt az igény kielégítéséhez szükséges hálózati kapacitás biztosításához szükséges infrastruktúra, másrészt a földgázszállító hálózaton a szállítási szolgáltatás biztosításához szükséges infrastruktúra meghatározásából áll.

3.4.1. *A hidegcsúcs esetén jelentkező igény kielégítéséhez szükséges hálózati kapacitás biztosításához szükséges infrastruktúra*

(24) A gázrendszerrel szemben elvárt ellátásbiztonsági szintet az energetikai törvénykönyv R. 121-4. cikke határozza meg. A cél, hogy az összes olyan fogyasztó ellátása biztosított legyen, aki szerződésszerűen nem fogadott el olyan ellátást, amely különösen hideg időjárási körülmények között – mint amilyenek statisztikailag ötvenévente egyszer fordulnak elő – megszakítható.

(25) Az igény kielégítéséhez szükséges hálózati kapacitás biztosításához szükséges infrastruktúra meghatározása a szállításirendszer-üzemeltetők által végzett számításokon alapul, akik összehasonlítják az egy és harminc nap közötti időtartamú hidegcsúcsok idején jelentkező földgázigényt és a földgázellátási kapacitást, különösen a rendszerösszekötők és a cseppfolyósított földgáz- (LNG-)terminálok révén.

3.4.1.1. Becsült földgázigény

(26) A francia hatóságok először is öt forgatókönyvet vizsgáltak a villamosenergia-termelés nélkül a következő tíz évben várható földgázfogyasztás alakulására vonatkozóan. Az ekképpen előrevetített csökkenési ráták -2 % és -18 % között mozognak a 2012-es referenciaévhez képest. A francia hatóságok végül azt a hipotézist fogadták el, amely szerint a földgázfogyasztás – a villamosenergia-termelés nélkül – 2 %-kal csökken.

(27) Ezt követően 2025-re körülbelül 3 640 GWh/nap értékre becsülték a hidegcsúcs idején a villamosenergia-termelés nélkül jelentkező átlagos napi földgázfogyasztást, amelybe nem számították bele az alacsony fűtőértékű földgáz (B-gáz) fogyasztását. Emellett a hidegcsúcs idején villamosenergia-termelésre felhasznált földgázfogyasztást 310 GWh/napra becsülték.

(28) A francia hatóságok a földgázigény megszakítható részét is figyelembe vették, vagyis azokat a fogyasztókat, akik megszakíthatósági szerződést kötöttek azzal a hálózatüzemeltetővel, amelyhez csatlakoztak. A szabályozási mechanizmus bevezetésekor még folyamatban volt a hidegcsúcs idején alkalmazandó megszakíthatósági rendelkezések meghatározása. A francia hatóságok 138 GWh/nap megszakíthatósági potenciállal számoltak.

(29) A francia hatóságok egyértelművé tették, hogy a kiléptetés ellátási válság esetén alkalmazott végső eszközt jelent, nem pedig rugalmassági mechanizmust. Ezért a hidegcsúcs idején jelentkező földgázigény becslésénél nem vették figyelembe a kiléptetést.

([10]) Az energetikai törvénykönyv L.452-1. cikke.

(30) Figyelembe vették továbbá azt is, hogy a rövid időtartamú hidegcsúcsok alatti átlagfogyasztás magasabb, mint a hosszabb hidegcsúcsok alatti átlagfogyasztás.

(31) Végül a francia hatóságok figyelembe vették, hogy egy átalakítási program hatására fokozatosan csökkenni fog a B-gáz használata a magas fűtőértékű földgáz (H-gáz) javára, amely a Franciaországban jelenleg felhasznált földgáz 90 %-át teszi ki. Az átalakítási művelet 2018-ban veszi kezdetét és legkésőbb 2028-ban fejeződik be. A francia hatóságok becslései szerint a H-gázzá átalakított B-gáz iránti kereslet 2025-ben 180 GWh/nap lesz.

(32) A fentiekből következik, hogy a francia hatóságok 2025-re 4 000 GWh/napra becsülték az egy négynapos hidegcsúcs idején jelentkező teljes földgázigényt.

3.4.1.2. Becsült földgázellátási kapacitás

(33) A francia hatóságok becsléseket készítettek a földgázellátási kapacitásra vonatkozóan, amelyekben figyelembe vették a rendszerösszekötőket, az LNG-terminálokon keresztül történő LNG-ellátást és a földgázkészletek teljesítményét.

(34) Először is, a rendszerösszekötők esetében a nem megszakítható kapacitások becsült értéke – a nem megszakítható H-gáz rendszerösszekötő kapacitások 100 %-os kihasználtságát feltételezve – a behozatal oldaláról 1 780 GWh/napot, a kivitel oldaláról pedig 425 GWh/napot tesz ki ([11]). A csővezetéken keresztüli nettó H-gázbehozatal a becslések szerint 1 355 GWh/nap.

(35) A francia hatóságok jelezték, hogy a gázhálózat és a rendszerösszekötők megerősítése jelentős költségekkel járna ([12]), különösen a meglévő tárolási infrastruktúra használatához képest. Mindenesetre a hosszú építési idő miatt középtávon semmiképpen sem állna rendelkezésre ilyen típusú infrastruktúra.

(36) Másodsorban, ami az LNG-ellátást illeti, a négy francia LNG-terminál teljes kimeneti kapacitása 1 160 GWh/nap ([13]). Ezek a kapacitások azonban csak akkor vehetők igénybe, ha az LNG-terminálok tartályaiban van LNG. A francia hatóságok úgy vélték, hogy egy olyan eshetőség esetén, mint amilyen egy 10 napnál rövidebb hidegcsúcs, csak a tartályban lévő LNG-készlet adható ki. Tíz napon túl azonban LNG-rakományokat lehetne kiszállítani, és az LNG-terminálokat maximális kapacitással lehetne használni. Két forgatókönyvet tartottak meg attól függően, hogy mekkora az LNG-készlet tartályokban megfigyelt átlagos szintje: a legrosszabb télen (1. forgatókönyv), illetve a legjobb télen (2. forgatókönyv).

(37) Az LNG-terminálok kihasználtsági szintje mindkét forgatókönyvben magasabb, mint a 2011 és 2018 közötti teleken jellemző átlagos kihasználtsági szint. Franciaország végül az 1. forgatókönyvet tartotta meg, és az LNG-terminálok kimeneti potenciálját 330 GWh/napra becsülte egy négynapos hidegcsúcs idején.

(38) A francia hatóságok jelezték, hogy a jelentős beruházási költségek megtérülése érdekében a meglévő cseppfolyósító terminálok a maximális kapacitásukhoz közeli szinten működnek. Ezenkívül az ilyen projektek tőkeintenzitása miatt szinte az összes LNG-rakományra hosszú távú szerződéseket kötnek, tehát azokat már a termelés előtt értékesítik. Másrészt, mivel a földgáz gáz halmazállapotban történő tárolásának költsége alacsonyabb, az LNG-tárolás világszerte alulfejlett. Rövid távon tehát csekély mennyiségű LNG áll rendelkezésre.

(39) Harmadsorban, a földalatti földgázkészletek teljesítményével kapcsolatban a francia hatóságok kifejtették, hogy a franciaországi tárolási infrastruktúra 90 %-át kitevő víztartó rétegek kiaknázása azzal jár, hogy a tárolókat minden évben kellően magas szintre fel kell tölteni és kellően alacsony szintre le kell üríteni. Ráadásul a tárolási infrastruktúra kivételi teljesítménye a készlet csökkenésével folyamatosan csökken.

([11]) A nem megszakítható H-gáz rendszerösszekötő kapacitásokra vonatkozó adatok az ENTSOG Transmission Capacity Map 2017 című jelentéséből származnak.

([12]) Franciaország például 1,6 milliárd euróra becsülte az Észak-Franciaországból Dél-Franciaországba történő gázszállítás megkönnyítését célzó Arc Lyonnais, Eridan és Perche gázvezetékek építési költségeit.

([13]) A kimeneti kapacitás a következőképpen oszlik meg a négy terminál között: a montoir-i terminál 400 GWh/nap kimeneti kapacitással rendelkezik, a Fos-Cavaou-i LNG-terminál kapacitása 205 GWh/nap, a Fos-Tonkin-i LNG-terminál 205 GWh/nap kimeneti kapacitással rendelkezik, a dunkerque-i LNG-terminál kimeneti kapacitása pedig 520 GWh/nap. Ha a dunkerque-i rendszerösszekötőt teljes kapacitáson használják, akkor a dunkerque-i LNG-terminál francia földgázhálózatba irányuló betáplálási kapacitása 350 GWh/napra korlátozódik a szállítóhálózat szűk keresztmetszete miatt.

(40) mivel egyrészt a Franciaország elemzését megelőző kilenc tél során a tárolási infrastruktúrák február 1-jei átlagos töltöttségi szintje 42 % volt, másrészt az elmúlt 70 évben megfigyelt hidegcsúcsok 85 %-a február 5. előtt kezdődött, a francia hatóságok abból a feltevésből indultak ki, hogy a hidegcsúcs kezdetén minden egyes tárolási infrastruktúrában a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttséghez tartozó kivételi teljesítmény áll rendelkezésre.

(41) Ezenkívül a francia hatóságok figyelembe vették azt a biztonsági készletet, amelyet a földgázszállításirendszer-üzemeltetőknek kell képezniük annak érdekében, hogy szolgáltatójuk kiesése esetén biztosítsák az alapvető szociális szolgáltatások végső esetben történő ellátását, azaz a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttség melletti 124 GWh/napos kivételi teljesítményt.

(42) A fenti hipotézisek alapján a francia hatóságok a 2019 és 2025 közötti időszakra vonatkozóan megállapították, hogy éves szinten 138,5 TWh hasznos befogadóképességű tárolási infrastruktúrára és a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttség mellett 2 376 GWh/nap kivételi teljesítményre van szükség annak biztosításához, hogy a hálózat képes legyen kielégíteni a hidegcsúcs idején jelentkező igényt ([14]).

3.4.2. *A földgázszállító hálózaton történő szállítási szolgáltatás biztosításához szükséges infrastruktúra*

(43) A francia hatóságok meghatározták azt a tárolási infrastruktúrát is, amely a földgázszállító hálózat szállítási kapacitásait figyelembe véve az egész terület ellátásának biztosításához szükséges. Ennek érdekében megvizsgálták a szállítási rendszer különböző szűk keresztmetszeteit.

(44) A szűk keresztmetszettel kapcsolatban a szállításirendszer-üzemeltetők meghatározták a legvalószínűbb forgatókönyvet, amely az akkoriban megfigyelhető helyzetnek felel meg egy olyan piaci környezetben, amelyben a szolgáltatók arra törekszenek, hogy maximalizálják – a francia hatóságok szerint Európában jelenleg a legversenyképesebb földgázforrásokat jelentő – Norvégiából és Oroszországból származó földgázimportot, és csökkentsék a cseppfolyósított földgáz behozatalát, amelyért Ázsiában magasabb árat lehet kapni. Egy ilyen helyzetben potenciálisan négy fő működési korlát figyelhető meg (lásd az alábbi 1. ábrát).

1. ábra: A szállítóhálózatban potenciálisan megfigyelhető főbb működési korlátok abban az esetben, amikor a szolgáltatók Északkelet-Franciaország felől igyekeznek maximalizálni a földgázbetáplálást

([14]) A 2020-456. sz. TEP-rendelet.

(45) A módszertan figyelembe veszi azt a tényt, hogy a földgázszolgáltatóknak LNG-készletekre van szükségük ahhoz, hogy fedezni tudják a fogyasztói igényeket, viszont a szolgáltatók semmilyen módon nincsenek korlátozva a tekintetben, hogy az LNG-készleteket helyileg a négy francia LNG-terminál között elosszák.

(46) A feltevés szerint a korlát elérésekor a szállításirendszer-üzemeltetők előbb a rendszerösszekötők megszakítható kapacitásait veszik igénybe a szűk keresztmetszet problémájának kezelésére. Ha a szűk keresztmetszet továbbra is fennáll, feljegyzik azt a földgázmennyiséget, amelyet a szűk keresztmetszet után található földalatti tárolókból kellene kivenni.

(47) Ily módon meghatározhatók azok a földalatti földgázkészletek, amelyekre az egyes szűk keresztmetszetek után van szükség ahhoz, hogy a földgázszállító rendszerben biztosítani lehessen a szállítási szolgáltatást.

(48) Ha ezt a módszert a 2018–2019-es télre alkalmazzuk azon főbb szűk keresztmetszetek esetében, amelyek akkor figyelhetők meg, amikor a szolgáltatók Északkelet-Franciaország felől igyekeznek maximálni a földgázbetáplálást, megkapható a szükséges földalatti tárolókapacitás becsült értéke a hasznos befogadóképesség összesített értékeivel, amelyek legalább a következők:

– 16 TWh az NS4-es szűk keresztmetszet után (Izaute, Lussagnet és Manosque tárolási infrastruktúrája),

– 54 TWh az NS3-as szűk keresztmetszet után (Céré-la-Ronde, Chemery, Izaute, Lussagnet és Manosque tárolási infrastruktúrája),

– 55 TWh az NS2-es szűk keresztmetszet után (Céré-la-Ronde, Chemery, Etrez, Izaute, Lussagnet, Manosque és Tersanne tárolási infrastruktúrája),

– 64 TWh az NS1-es szűk keresztmetszet után (Beynes, Céré-la-Ronde, Chemery, Etrez, Germigny-sous-Coulomb, Gournay-sur-Aronde, Izaute, Lussagnet, Manosque, Saint-Illiers-la-Ville és Tersanne tárolási infrastruktúrája).

3.4.3. *A szabályozási körbe tartozó infrastruktúrák listája*

(49) A francia hatóságok jelezték, hogy a 2018–2019-es télre nem sikerült kellő időben befejezni az alapvető infrastruktúrák azonosítására irányuló munkát. Ezért a 2018–2019-es évben a szabályozási mechanizmust kezdetben átmenetileg a Franciaország területén található valamennyi földgáztárolási infrastruktúrára alkalmazták. Ezeket a létesítményeket a 2016-os TEP-ben határozták meg az ellátásbiztonsághoz szükséges infrastruktúraként ([15]).

(50) Ezt követően a 2018. december 26-i rendelettel ([16]) törölték a szükséges infrastruktúrák listájából a Storengy három csökkentett üzemmódban lévő tárolóhelyét, valamint a Lussagnet 1. fázis (Teréga) és a Manosque 2 (Géométhane) projekteket. Ezeket a létesítményeket a földgáztárolókhoz való szabályozott hozzáférés bevezetése óta soha nem használták.

(51) Végezetül, a 2019–2023-as időszakra vonatkozóan a 2020-456. sz. TEP-rendelet határozta meg azokat a földalatti földgáztárolási infrastruktúrákat, amelyeknek a közép- és hosszú távú ellátásbiztonság garantálása érdekében továbbra is üzemelniük kell. Ezek 138,5 TWh hasznos befogadóképességgel és a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttség mellett 2 376 GWh/nap kivételi kapacitással rendelkeznek:

Infrastruktúra	Üzemeltető	Üzembe helyezés éve	A tároló fajtája
Beynes	Storengy	1956	Víztartó réteg (aquifer)
Céré-la-Ronde	Storengy	1993	Víztartó réteg (aquifer)
Cerville-Verlaine	Storengy	1970	Víztartó réteg (aquifer)
Chemery	Storengy	1968	Víztartó réteg (aquifer)
Etrez	Storengy	1980	Sósvizes víztartó réteg

([15]) A 2016. október 27-i 2016-1442. sz. TEP-rendelet.

([16]) Az ellátásbiztonsághoz szükséges gáztároló infrastruktúrákról szóló, 2018. december 26-i 2018-1248. sz. rendelet.

Germigny-sous-Coulomb	Storengy	1982	Víztartó réteg (aquifer)
Gournay	Storengy	1976	Víztartó réteg (aquifer)
Lussagnet/Izaute	Teréga	1957	Víztartó réteg (aquifer)
Manosque	Géométhane	1993	Sósvizes víztartó réteg
Saint-Illiers-la-Ville	Storengy	1965	Víztartó réteg (aquifer)
Tersanne/Hauterives	Storengy	1970	Sósvizes víztartó réteg

1. táblázat: Földgáztároló létesítmények, amelyeknek 2023-ig továbbra is működniük kell

(52) A TEP azzal számol, hogy a 2024–2028-as időszakban valószínűleg csökkenni fognak a tárolási igények. A tárolási infrastruktúrák listája 2026-ra legalább 140 GWh/napnak megfelelő kivételi kapacitással csökkenthető a hasznos befogadóképesség 45 %-ával számolva. A 2026 utáni ellátásbiztonsághoz szükséges mennyiségekkel kapcsolatos bizonytalanságokra tekintettel ezeket a mennyiségeket 2023-ban meg kell erősíteni, és azokat következő TEP-ben rögzíteni kell.

3.5. **A tárolókapacitások árverés útján történő értékesítése**

(53) Az energetikai törvénykönyv L.421-5-1. cikke értelmében a szabályozott tárolókapacitások árverés útján történő értékesítése a CRE által meghatározott szabályok szerint történik. Különösen fontos, hogy a CRE 2018. február 22-i határozata szerint az árverések nulla induló árral történnek ([17]).

(54) Az első árverés eredményei a következők voltak:

Tárolási időszak	**Bevételek (millió EUR)**	**Átlagos elszámolóár (EUR/MWh)**
2018–2019	68,4	0,53
2019–2020	233,6	1,80
2020–2021	504,6	3,85

2. táblázat: Az árverések eredményei és az év során történt további értékesítésekből származó bevételek

3.6. **A tárolásirendszer-üzemeltetők CRE által meghatározott engedélyezett bevételének fedezete**

(55) Az energetikai törvénykönyv L.452-1. cikke értelmében „[a] szállításirendszer-használati díjakat […] átlátható módon és megkülönböztetésmentesen kell megállapítani a szállításirendszer-üzemeltetőknél és a szintén az L.421-3-1. cikkben említett tárolásirendszer-üzemeltetőknél felmerülő valamennyi költség fedezése érdekében, amennyiben ezek a költségek megfelelnek egy »hatékony üzemeltető« költségeinek”.

(56) Ugyanezen cikk előírja továbbá, hogy e költségeknek „figyelembe kell venniük a nyújtott szolgáltatás jellemzőit és az e szolgáltatáshoz kapcsolódó költségeket”, és hogy a tárolásirendszer-üzemeltetők esetében többek között magukban kell foglalniuk „a befektetett tőke rendes megtérülését”.

(57) Az energetikai törvénykönyv L.452-2. cikke felhatalmazza a CRE-t arra, hogy meghatározza *„a földgázszállítási rendszerek használati díjainak megállapításához alkalmazott módszereket”*, és hogy a tárolásirendszer-üzemeltetőket arra kérje, hogy bocsássák rendelkezésére az e díjak megállapításához szükséges – többek között számviteli és pénzügyi – információkat.

(58) E rendelkezésekből következik, hogy a törvény felhatalmazza a CRE-t arra, hogy oly módon határozza meg a tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételét, hogy az fedezze egy „hatékony üzemeltető” költségeit, és biztosítsa a befektetett tőke rendes megtérülését.

([17]) 2018. február 22-i 2018-039. sz. határozat a franciaországi földalatti földgáztárolókhoz harmadik felek számára biztosított szabályozott hozzáférés megvalósítása keretében a tárolókapacitások értékesítésére vonatkozó szabályok megállapításáról.

(59) A CRE első lépésben egy kétéves szabályozási időszakra, határozattal állapította meg az engedélyezett célbevételt. Ez az első tárolási díj 2018-ban és 2019-ben volt érvényben (a továbbiakban: ATS 1) ([18]). A CRE ezt követően összehangolta a tárolásirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályozási keretet a más infrastruktúra-használati díjakra vonatkozó kerettel. A második tárolási díj (a továbbiakban: ATS 2) 2020-tól kezdődően 4 évig alkalmazandó ([19]).

(60) Az engedélyezett célbevétel meghatározására vonatkozó általános megközelítés a különböző tárolási díjak esetében nem változott. A tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételeit a CRE előzetesen állapította meg az üzemeltetők által megküldött előrejelzések alapján, amelyeket azután a következő évben elszámolással és utólagos ellenőrzésekkel igazítottak ki. A tárolásirendszer-üzemeltetők költségeit a CRE akkor veszi figyelembe, ha azok hatékonynak tekinthetők.

(61) Tekintettel azonban arra, hogy a reformot rendkívül rövid idő alatt hajtották végre, 2018-ban és 2019-ben egyszerűsített keretet alkalmaztak. A CRE az első pénzügyi évre olyan díjszabási keretet fogadott el, amelyben valamennyi kiadás és bevétel esetében utólagosan számolják el a tervezett és a tényleges összegek közötti különbségeket. Az e mechanizmus révén biztosított díj mértéke végeredményben pontosan megegyezik az üzemeltető tényleges kiadásaival és bevételeivel. Az ösztönző szabályozás elveit a CRE a 2020–2023-as időszakban a tárolási infrastruktúrákra is ki kívánta terjeszteni, és az elemzései alapján az üzemeltetők költségei tekintetében visszafogott költségpályát fogadott el a földgázfogyasztás csökkenő tendenciájával jellemzett környezetben.

(62) A CRE által meghatározott módszer szerint az engedélyezett célbevétel a tervezett nettó működési költségek (NOE, net operating expenses), a tervezett normatív tőkeköltségek (NCC, normative capital costs), valamint az előző évi költségek és bevételek szabályozói számlája (CRCP) elszámolt egyenlegének összegével egyenlő.

Engedélyezett bevétel = NOE + NCC + CRCP

(63) Ezen összetevők kiszámítása során csak a szabályozás hatálya alá tartozó tevékenységeket veszik figyelembe.

3.6.1. *Nettó működési költségek*

(64) A nettó működési költségek a „hatékony üzemeltető” működési bevételeivel (többek között a tőkésített termeléssel, a nem díj jellegű bevételekkel, a tárolt földgáz adásvételéből származó nyereséggel vagy veszteséggel) csökkentett bruttó működési költségeinek (energiaköltségek, külső fogyasztás, személyzeti kiadások, adók és díjak) felelnek meg.

(65) mivel a reformot rövid idő alatt hajtották végre, a CRE a 2018–2019-es időszakra vonatkozóan nem tudta megállapítani, hogy az üzemeltetők költségei megfelelnek-e egy „hatékony üzemeltető” költségeinek. Következésképpen az erre az időszakra figyelembe vett költségek végső soron a tárolásirendszer-üzemeltetők által viselt, a CRE által jóváhagyott tényleges költségeknek felelnek meg. Az ATS 2 díj esetében a CRE – egyes előre meghatározott tételek kivételével – ösztönző szabályozási mechanizmust vezetett be a nettó működési költségek tekintetében. Így az ATS 2 díj alkalmazásának időszakára megállapított működésiköltség-pályától való bármilyen eltérés – néhány kivételtől eltekintve –az üzemeltetőt terheli vagy illeti meg.

3.6.2. *Normatív tőkeköltségek*

(66) A normatív tőkeköltségek (NCC, normative capital costs) az értékcsökkenést és a befektetett tőke tőkehozamát foglalják magukban. Így az NCC a szabályozott eszközalap (RAB, regulated assets base) értékcsökkenésének, a már üzembe helyezett RAB esetében a befektetett tőkének a súlyozott átlagos tőkeköltség (WACC) alapján kiszámított tőkehozamának, illetve a folyamatban lévő beruházások (AUC, assets under construction) esetében az idegen tőke költségének összegével egyenlő.

NCC = RAB értékcsökkenése + RAB x WACC + AUC x idegen tőke költsége

(67) A CRE megerősítette, hogy ez a módszer megfelel a franciaországi és nyugat-európai földgáz- és villamosenergia-piac szabályozott létesítményeire vonatkozó szabályozási gyakorlatnak ([20]).

([18]) A CRE 2018. március 22-i 2018-068. sz. határozata a Storengy, a TIGF és a Géométhane földalatti földgáztároló létesítményeinek 2018-tól alkalmazandó használati díjáról.

([19]) A CRE 2020. január 23-i 2020-011. sz. határozata a Storengy, a Terega és a Géométhane földalatti földgáztároló létesítményeire vonatkozó használati díj megállapításáról.

([20]) A CRE ezt az összehasonlítást az Economic Consulting Associates (ECA) által az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) megbízásából készített „Methodologies and parameters used to determine the allowed or target revenue of gas transmission system operators (TSOs)” [A földgázszállítási rendszerüzemeltetők engedélyezett vagy célbevételének meghatározására használt módszerek és paraméterek] című tanulmányra alapozza.

(68) A RAB 2018. január 1-jei kiinduló szintjének (a továbbiakban: „kiinduló RAB" vagy „nyitó RAB") meghatározásához a CRE az ún. „folyó gazdasági költség" módszert alkalmazza ([21]). Ez az eszközök nettó gazdasági értékének kiszámítását jelenti i. az üzemeltetők könyvviteli nyilvántartásában szereplő eszközök bruttó könyv szerinti értéke (múltbéli építési költségek) alapján, amelyet ii. az inflációval indexálnak, majd iii. az eszközök gazdasági élettartama alapján értékcsökkentenek.

(69) A RAB minden évben a következők függvényében változik:

– az eszközök gazdasági élettartama alapján számított, a RAB-ból levont értékcsökkenés,

– a RAB-ot növelő, újonnan aktivált beruházások,

– adott esetben a teljes értékcsökkenési leírásuk előtt leszerelt eszközök, amelyek a RAB-ot csökkentik,

– az eszközök inflációval indexált átértékelése (a dohánytermékek nélkül számított fogyasztói árindex alapján).

(70) A CRE úgy véli, hogy az üzemeltetők által végrehajtott beruházások kezdeti értékének legreprezentatívabb mérőszáma az eszközöknek a társaság könyvelésében szereplő bruttó értéke. A CRE szerint ez a könyvvizsgálók által az éves könyvvizsgálat keretében ellenőrzött érték dokumentált és objektív. Ugyanezt a módszert alkalmazták 2002-ben, amikor megkezdődött a földgázszállítási rendszerüzemeltetők szabályozása, és a francia szabályozott LNG-terminálokra is ezt használják.

(71) Annak érdekében, hogy a közösségre ne terheljék rá újra a múltban már megfizetett költségeket és az eszközök már leírt értékcsökkenését, a CRE nem az eszközök „új" értékét, hanem egy, a tárolásirendszer-üzemeltetők által 2018 előtt rögzített értékcsökkenéssel összhangban lévő, értékcsökkentett értéket vett figyelembe.

(72) Az üzemeltetők által a korábbi könyvelésükben alkalmazott értékcsökkenési idők és az üzemeltetők által a díjszabási dokumentációkban kért értékcsökkenési idők a legtöbb eszköz esetében hasonlóak. Emellett a más országokban megfigyelhető standard ágazati adatoknak is megfelelnek.

(73) A párnagáz ([22]) tekintetében azonban a CRE elutasította az üzemeltetők arra irányuló kérését, hogy egységesen 250 éves értékcsökkenési időt vegyenek figyelembe. A CRE ugyanis figyelembe vette azt, hogy a párnagázt az üzemeltetők – az egyéb eszközeiktől eltérően – üzemeltetőnként és időben is változó időtartamokkal (25 évtől 250 évig terjedően) amortizálták. Ezért a CRE a tárolásirendszer-üzemeltetők kiinduló RAB-jának megállapításához olyan mértékű értékcsökkenést használt a párnagázra, amely összhangban van a három üzemeltetőnél alkalmazott számviteli értékcsökkenés mértékével. A CRE a jövőre nézve 75 évben határozta meg a párnagáz értékcsökkenési idejét, ami egy földalatti kavernatároló üzemeltetésére vonatkozó, 25 évre szóló koncesszió háromszori meghosszabbításának felel meg.

(74) A CRE által az üzemeltetők különböző eszközosztályai tekintetében alkalmazott gazdasági élettartamok a következők:

Eszközosztályok	Normatív élettartam
Párnagáz	75 év
Kutak, üregek, gyűjtőhelyek	50 év
Kezelő-, sűrítő-, szállító- és mérőberendezések	20–30 év
Ingatlanok és épületek	30 év
Egyéb berendezések	10–15 év
Szoftverek, kisebb felszerelések	5 év

3. táblázat: Az alkalmazott értékcsökkenési idő eszközosztályonként

([21]) Ez a módszer a 2001. december 28-i módosított költségvetési törvényből következik, amely különbizottságot (Houri-bizottság) hozott létre azzal a feladattal, hogy a földgázszállító hálózatok állam általi értékesítésének árát megállapítsa. Hasonló módszert alkalmaztak az LNG-terminálok és a földgázelosztók eszközeinek értékmegállapítására is.

([22]) A „párnagáz" kifejezés a földalatti tárolókba tartósan besajtolt gázt jelöli, amely elengedhetetlen a tárolólétesítmények működéséhez, mivel szükség van rá azon minimális tárolói nyomás fenntartásához, amely lehetővé teszi, hogy az előírt kivételi profil mellett szolgáltatni tudják a hasznos űrtartalmat (a CRE fent említett 2018-068. sz. határozata).

(75) Emellett a CRE 2017-ben felkérte a […] külső tanácsadót, hogy végezze el a tárolásirendszer-üzemeltetők által kért kiinduló RAB ellenőrzését. A Storengy esetében a számítás eredménye [3–5 milliárd EUR] volt.

(76) A Teréga esetében a PwC tanácsadó által a diszkontált pénzforgalmi szemlélet (*discounted cash-flow*) alkalmazásával készített kiegészítő tanulmány [1 és 2 milliárd EUR közötti] értékre teszi a RAB értékét.

(77) Ezért a szabályozási mechanizmus végrehajtása érdekében a CRE felülvizsgálta a tárolásirendszer-üzemeltetők által kért kiinduló RAB-ot annak érdekében, hogy figyelembe vegye az eszközök piaci értékének független gazdasági értékelését. A CRE tehát a következő kiinduló RAB-okat alkalmazta:

2018. január 1-jén	**Storengy (milliárd EUR)**	**Teréga (milliárd EUR)**	**Géométhane (milliárd EUR)**
Az üzemeltető által kért érték	4,0	1,37	0,20
A CRE által meghatározott RAB	3,5	1,15	0,19

4. táblázat: A tárolásirendszer-üzemeltetők kiinduló RAB-értékei a szabályozás hatálybalépésekor

(78) A tőkemegtérülési ráta tekintetében a CRE a WACC-módszert alkalmazta annak érdekében, hogy lehetővé tegye az üzemeltető számára a kamatráfordítások finanszírozását és a hasonló kockázati szintű beruházásokéhoz hasonló sajáttőke-arányos nyereség elérését. A CRE jelezte, hogy a WACC az európai szabályozók által általánosan használt módszer a szabályozott infrastruktúrák eszközmegtérülési rátájának meghatározására.

(79) A gazdasági tanulmányok és a külső tanácsadók munkái ([23]) alapján a CRE 2018-ra és 2019-re 5,75 %-ban állapította meg a WACC értékét. A 2020–2023-as időszakra 4,75 %-os WACC értéket alkalmazott a CRE. Az ATS 2 esetében változatlanul ugyanazt a módszert alkalmazták a WACC meghatározásához, mint az ATS 1 esetében. Ezt az alacsonyabb finanszírozási költségek, a társasági adó tervezett csökkentése és az eszközök bétájának növekedése indokolja. Az eszközök bétájának e növekedése a pénzügyi kockázat figyelembevételét tükrözi, különös tekintettel a földgáz-infrastruktúrát üzemeltető vállalatok részvényesei által az energetikai átállással összefüggésben viselendő átállási költségekre.

(80) mivel nem állt rendelkezésre hasonló, tőzsdén jegyzett tárolásirendszer-üzemeltető, a CRE a földgázszállítási rendszerüzemeltetők WACC értékét vette referenciaértéknek, és azt egy tárolásspecifikus kockázati felárral növelte. Ezt a felárat 50 bázispontban állapították meg a tárolólétesítmények koncentrációja, az altalaj geológiai kockázata, az LNG-terminálokkal való helyettesíthetőség kockázata, valamint a külfölddel való összeköttetések miatt.

(81) A CRE azt is leszögezte, hogy ez a megtérülési ráta alacsonyabb, mint az LNG-terminálok szabályozott üzemeltetői esetében (az intézkedés hatálybalépésekor 7,25 %), amelyek tevékenysége – különösen kereskedelmi szempontból – kockázatosabb amiatt, hogy egyszerre vannak jelen szabályozott és szabályozatlan LNG-terminálok és kisebb az ügyfelek száma. Emellett a CRE példaként hivatkozott az olasz szabályozó hatóság által a földgáztárolásra alkalmazott 6,5 %-os megtérülési rátára.

3.6.3. *Beruházások*

(82) Az energetikai törvénykönyv L.421-7-1. cikke értelmében a földalatti földgáztárolók üzemeltetőinek jóváhagyásra minden évben meg kell küldeniük a CRE-nek az éves beruházási programjukat. Ennek keretében a CRE *„biztosítja a tárolólétesítmények megfelelő fejlesztéséhez szükséges beruházások megvalósulását és a tárolólétesítményekhez való átlátható és megkülönböztetésmentes hozzáférést”*.

(83) A CRE egy, a különböző beruházási kategóriák költségeinek ellenőrzésére ösztönző elemet épített be a második tárolási díjba.

([23]) Különösen a Compass Lexecon iroda 2017. március 20-i jelentése ajánlotta, hogy a WACC-ot 4,2 % és 5,8 % közötti értéken állapítsák meg.

3.6.4. *A költségek és bevételek szabályozói számlája*

(84) A CRE az engedélyezett bevételt az üzemeltetők következő évre vonatkozó kiadási és bevételi előrejelzései alapján állapítja meg. A költségek és bevételek szabályozói számláját (CRCP) azért vezették be, hogy egyes előre meghatározott tételeknél figyelembe vegyék a várható kiadások vagy bevételek és a ténylegesen elszámolt kiadások vagy bevételek közötti különbséget. Következésképpen a CRCP védelmet biztosít az üzemeltetők számára bizonyos kiadási vagy bevételi tételek változásaival szemben. A CRCP-t az ösztönző szabályozási mechanizmusok alkalmazásából eredő pénzügyi ösztönzők kifizetésére, valamint az esetleges eladásból származó értéktöbblet vagy az átállási költségek figyelembevételére is használják, miután azokat a CRE jóváhagyta.

(85) Az ATS 1 díj esetében a CRE a szabályozott tárolás első pénzügyi évére olyan díjszabási keretet fogadott el, amelyben az összes tervezett kiadás és bevétel és az összes tényleges kiadás és bevétel közötti különbségeket utólagosan számolják el. Ezért a díj „100 %-ban CRCP” volt, és semmilyen kiadási vagy bevételi tételt nem támogattak.

(86) Az ATS 2 díj esetében a CRE egy CRCP-kört alkalmaz, amely megfelel a villamosenergia-hálózatok és a földgáz-infrastruktúrák díjaira vonatkozó általános keretnek. Így a CRCP-n keresztül csak bizonyos előre meghatározott tételek esetében fedezik utólagosan a tervezett és a tényleges összegek közötti eltéréseket. Ilyen, a CRCP keretében fedezett tételeknek minősülnek többek között a beruházási kiadások vagy az értékesítésből származó bevételek. Ezzel ellentétben szinte minden működési költség ösztönzés tárgyát képezi, amely lehet teljes (a tervezett és a tényleges összegek közti különbségek 100 %-ban az üzemeltetőt terhelik vagy illetik meg) vagy részleges (például az energiaköltségek esetében, amelyeknél 20 % az ösztönzés, az eltérések 80 %-a pedig a szabályozói számlára kerül).

3.7. **Kedvezményezettek**

(87) Az intézkedés kedvezményezettjei azok a földgáztárolási infrastruktúra-üzemeltetők, akik a szabályozási mechanizmus hatálya alá tartoznak. Az intézkedés hatálybalépése óta ezek a következők: a Storengy, a Teréga és a Géométhane.

3.8. **Az intézkedés finanszírozása a szállításirendszer-használati díjak révén**

(88) A tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételének finanszírozása egyrészt a közvetlenül a tárolásirendszer-üzemeltetők által kapott bevételekből, másrészt pedig – amennyiben ez a bevétel alacsonyabb az engedélyezett bevételnél – az engedélyezett bevétel és a közvetlenül kapott bevételek különbözetének megfelelő tárolási ellentételezésből származik.

Ellentételezés = engedélyezett bevétel – közvetlenül beszedett bevétel

(89) A közvetlenül az üzemeltetők által beszedett bevételek elsősorban az árverésekből, de az esetleges korábbi hosszú távú szerződésekből és további szolgáltatásokból is származnak.

(90) A tárolási ellentételezést a szállításirendszer-üzemeltetők a szállításirendszer-használati díjon (ATRT-díj) belül meghatározott külön „tárolási díjtétel” címén, a CRE által meghatározott feltételek mellett szedik be a földgázszállítóktól (lásd a (21) preambulumbekezdést).

(91) Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy Franciaországban két szállításirendszer-üzemeltető, vagyis két olyan jogosult van, aki az energetikai törvénykönyv L.431-1. cikke értelmében földgázszállítóvezeték-üzemeltetési engedéllyel rendelkezik: a GRTgaz és a Teréga (korábban TIGF).

(92) A részvénytársaság formájában működő GRTgaz 75 %-ban az ENGIE, 25 %-ban pedig a Société d'Infrastructures Gazières tulajdonában van. Az ENGIE közvetlen irányítása alatt álló GRTgaz független a vertikálisan integrált vállalata (az ENGIE csoport) más részeitől a szállításirendszer-üzemeltetői tevékenységek és a termelési vagy ellátási tevékenységek tényleges szétválasztását biztosító „független szállításirendszer-üzemeltető” modellnek megfelelően ([24]).

([24]) A CRE 2012. január 26-i határozata a GRTgaz társaság tanúsítási határozatának meghozataláról; a CRE 2019. június 25-i 2019-135. sz. határozata a Teréga társaság tanúsításának a Crédit Agricole csoport energiatermelő társaságokban való három részesedésszerzését követő fenntartásáról.

(93) A (9) preambulumbekezdésben leírtak szerint a Terega 40,5 %-ban a Snam, 31,5 %-ban a GIC, 18 %-ban az EDF Investissement és 10 %-ban a Predica tulajdonában van. A Terega a független szállításirendszer-üzemeltető feltételeinek is megfelel ([25]).

3.8.1. *A szállításirendszer-használati díjakba beépített tárolási díjtétel CRE általi megállapítása*

(94) Az energetikai törvénykönyv L.452-1. cikkének hatodik albekezdése szerint „[a] földgázszállítási rendszerek használati díjait e rendszerek üzemeltetői szedik be. A szállításirendszer-üzemeltetők a beszedett összeg egy részét a CRE által megállapított szabályoknak megfelelően továbbítják az L.421-3-1. cikkben említett földalatti földgáztároló-üzemeltetők részére".

(95) Az energetikai törvénykönyv L.452-2. cikke szerint „[a] földgázszállítási rendszerek használati díjainak megállapításához használt módszereket […] az energiaszabályozási bizottság határozza meg".

(96) E rendelkezések alapján a CRE a 2018. március 22-i 2018-069. sz. határozatával ([26]) megállapította a tárolási díjtétel kiszámítására vonatkozó részletes szabályokat, amelyek 2018. április 1-jétől alkalmazandók.

(97) A CRE szerint az egyes szállítók által fizetett tárolási díjtételnek tükröznie kell az „ellátásbiztonság" értékét, vagyis azon tárolók díjazását, amelyek prioritásként biztosítják azon fogyasztók földgázellátását, különös tekintettel a háztartási fogyasztókra, akik ellátása nem szakítható meg.

3.8.2. *A tárolási díjtétel szállítók általi megfizetése és a végső felhasználók felé történő továbbszámlázása*

(98) A szállítók tárolásidíj-fizetési kötelezettségével kapcsolatban a CRE a 2018. március 22-i határozatával vezette be a tárolási díjat az ATRT-díjakba úgy, hogy 2018. április 1-jén új rendelkezésekkel egészítette ki a GRTgaz és a TIGF földgázszállítási rendszerei használati díjának változásáról szóló, 2018. február 7-i 2018-022. sz. határozatát.

(99) E módosításból az következik, hogy „minden olyan szállítóra, amely legalább egy szállítási-elosztási csatlakozási ponton (PITD) nem megszakítható szállítási kapacitást kap, a minden hónap 1-jén az ügyfélállományában lévő, a közüzemi gázelosztó hálózatokra csatlakoztatott ügyfeleinek téli modulációjától függő tárolási díjtételt alkalmaznak".

(100) A „szállító" fogalma „minden olyan természetes vagy jogi személyt jelöl, aki/amely valamely szállításirendszer-üzemeltetővel a gázszállító hálózaton történő szállításra vonatkozó szerződést köt. A szállító az esettől függően lehet a feljogosított fogyasztó, a szolgáltató vagy azok meghatalmazott képviselője." A szállítási-elosztási csatlakozási pont (PITD) „a szállítóhálózat és a közüzemi elosztórendszer közötti fizikai vagy fiktív csatlakozási pont".

(101) Emellett az energetikai törvénykönyv L.452-1. cikke hatodik albekezdésének szövegéből az következik, hogy a szállításirendszer-üzemeltetőknek kötelezően fel kell számítaniuk az ATRT-díjakat (lásd a (94) preambulumbekezdésben használt *„szedik be"* kifejezést).

(102) A tárolási díjtétel végfelhasználókra történő áthárításával kapcsolatban a CRE jelezte, hogy a szállítók azokra a végső fogyasztóikra fogják áthárítani a tárolási díjtételt, amelyek a számlájukban szereplő „szállítás" rész ellentételezési alapjába tartoznak. A CRE nem rendelkezik az érintett fogyasztók listájával.

([25]) A CRE 2012. január 26-i határozata a TIGF társaság tanúsítási határozatának meghozataláról; a CRE 2016. február 4-i határozata a TIGF társaság tanúsításának a Predica társaságnak a TIGF Holding tőkéjében való részesedésszerzését követő fenntartásáról.

([26]) A CRE 2018. március 22-i 2018-69. sz. határozata a GRTgaz és a TIGF szállítórendszereinek használati díjába beépített tárolási díjtételről.

(103) Konkrétabban, ez a fajta áthárítás csak az energetikai törvénykönyv L.445-3. és R.445-3. cikke szerinti szabályozott földgázértékesítési díjaknál kötelező ([27]). A piaci ajánlatok esetében az áthárítás a szolgáltató mérlegelési jogkörébe tartozik.

3.8.3. *A szállításirendszer-üzemeltetők által beszedett pénzeszközöknek a CRE által meghatározott szabályok szerint történő elosztása a tárolásirendszer-üzemeltetők között*

(104) A CRE tárolási díjtételről szóló határozata szerint a tárolási díjtételből származó bevételeket – a beszedésüket követően – a szállításirendszer-üzemeltetők a részükre járó ellentételezés arányában továbbítják a különböző tárolásirendszer-üzemeltetőknek ([28]). Az egyes üzemeltetőknek juttatott hányad megfelel az üzemeltető – CRE által meghatározott – tervezett éves ellentételezése és a szabályozott tárolásirendszer-üzemeltetők közé tartozó összes üzemeltető összes tervezett ellentételezése közötti aránynak. Ezeket a hányadokat évente pontosítják a CRE-nek a tárolási díjtétel változásáról szóló határozatában.

(105) A CRE határozatával összhangban a szállításirendszer-üzemeltetők e célból minden egyes tárolásirendszer-üzemeltetővel szerződést kötnek, hogy meghatározzák az ellentételezés beszedésének és továbbításának feltételeit, amelynek költségét a CRE határozza meg, és amelyet az üzemeltetők engedélyezett bevételéből fedeznek. 2018-ban ez a költség szállításirendszer-üzemeltetőnként és tárolásirendszer-üzemeltetőnként 130 000 EUR volt ([29]).

3.9. **Költségvetés**

(106) A szabályozott üzemeltetőknek fizetett ellentételezés teljes összege minden évben az árverésekből származó bevételektől és a CRE által meghatározott engedélyezett bevételtől függ. A három szabályozott tárolásirendszer-üzemeltetőnek kifizetett ellentételezés összege 2018-ban 528 millió EUR, 2019-ben 540 millió EUR, 2020-ban pedig 251 millió EUR volt.

	2018 (millió EUR)	**2019 (millió EUR)**	**2020 (millió EUR)**
Storengy	402	392	199
Teréga	101	113	25
Géométhane	26	36	28
Összesen	528	540	251

5. táblázat: A 2018., 2019. és 2020. évi tárolási ellentételezés összesítése

3.10. **Időtartam**

(107) A szénhidrogéntörvénynek a tárolásirendszer-üzemeltetők szabályozási mechanizmusára vonatkozó rendelkezései 2018. január 1-jén léptek hatályba. A CRE 2018. január 1-jétől állapította meg a tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételét. Ezenkívül a 2018–2019-es időszakra vonatkozóan 2018. március 5. és 29. között sor került az első tárolókapacitás-árverésekre, amelyeket 2019–2020-ra és 2020–2021-re is megtartottak (lásd az (54) preambulumbekezdésben szereplő 2. táblázatot).

(108) Emellett a tárolási díjtételt 2018. április 1-jétől bevezették az ATRT-díjba. A CRE kezdetben egy kétéves szabályozási időszakra állapította meg az engedélyezett célbevételt ([30]). Ezt követően összehangolta a tárolásirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályozási keretet a más infrastruktúra-használati díjakra vonatkozó kerettel. E második tárolási díj a 2020–2023-as időszakra alkalmazandó ([31]).

([27]) Az energetikai törvénykönyv L.445-3. cikke: „*A szabályozott földgáz-értékesítési díjakat a szolgáltatások jellemzői, illetve az e szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségek alapján határozzák meg. E díjak fedeznek minden ilyen költséget […].*"
Az energetikai törvénykönyv R.445-3. cikke: „*Valamennyi szolgáltató tekintetében meghatározzák azt a díjképletet, amely a földgázbeszerzés összes költségét lefedi. A díjképlet, valamint a beszerzésen kívüli költségek lehetővé teszik a földgázszolgáltatás átlagos költségének a megállapítását, amely alapján kerül sor a földgáz-értékesítés szabályozott díjainak a rögzítésére az érintett ügyfeleknek történő szállítási módtól függően. A beszerzésen kívüli költségek közé tartoznak többek között: […] 2. adott esetben a földgáztárolók használatának költségei*".

([28]) A fent említett 2018-069. sz. határozat, 7–8. o.

([29]) A fent említett 2018-069. sz. határozat.

([30]) A CRE fent említett 2018. március 22-i 2018-069. sz. határozata.

([31]) A CRE fent említett 2020. január 23-i 2020-011. sz. határozata.

(109) A francia hatóságok jelenleg nem határoztak meg időpontot a mechanizmus befejezésére. Az utolsó TEP ([32]) viszont a TEP felülvizsgálatáig határozta meg a mechanizmus hatályát. A TEP ezen felülvizsgálatát 2023-ra tervezik, és azt legkésőbb 2028. december 31-ig el kell végezni.

3.11. **Kötelezettségvállalások**

(110) A francia hatóságok két kötelezettségvállalást tettek. A francia hatóságok először is vállalták, hogy 2024 vége előtt jelentést nyújtanak be a Bizottságnak. Az ebben a jelentésben tárgyalandó pontok a következők:

– tájékoztatás az intézkedés előző időszakban (2018–2023) történő végrehajtásáról, különös tekintettel az árverési eredményekre a mennyiségek és az árak tekintetében, valamint a tárolóhelyenként kapott díjazás összegére,

– a franciaországi földgázpiac működésének naprakész áttekintése, különös tekintettel az intézkedés 2023–2028-as időszakban történő folytatását indokoló elemekre, beleértve a spread szintjét, a kereslet szintjét, a franciaországi és külföldi gázhálózati beruházásokat, valamint az LNG-terminálokba történő beruházásokat,

– tájékoztatás a TEP 2023-as felülvizsgálatáról és annak az intézkedés hatályára gyakorolt lehetséges hatásáról,

– a 2023–2028-as szabályozási időszakban a garantált díjazás kiszámítására alkalmazott módszer bemutatása. A számítási módszer megváltoztatása esetén a Bizottság tájékoztatást szeretne kapni a változtatás okairól,

– az intézkedés versenyre gyakorolt hatására vonatkozó adatok bemutatása, különös tekintettel a határozatban megállapított lehetséges versenytorzulásokra, például az intézkedésnek a szomszédos tagállamok földgáztároló létesítményeire, a rendszerösszekötőkre és a francia LNG-terminálokra gyakorolt hatására. Ezeket az elemeket az említett eszközök használatára vonatkozó múltbéli adatokkal, valamint a földgáz Franciaországgal szomszédos országokban való tárolására vonatkozó szabályozási rendszer releváns változásaival kell alátámasztani. Az intézkedésnek a francia kiskereskedelemre gyakorolt hatását is értékelni és számszerűsíteni kell.

(111) A francia hatóságok másodsorban azt vállalják, hogy egy, a franciaországi állami támogatásoknak ([33]) szentelt átfogó honlapon és a *Támogatásátláthatósági modulban* közzéteszik a következik információkat: a mechanizmus teljes szövegének és részletes végrehajtási szabályainak elérését lehetővé tevő link; a pénzügyi mozgások kedvezményezettjeinek megnevezése; a pénzügyi mozgások formája; az egyes kedvezményezetteknek nyújtott összeg; a támogatás odaítélésének időpontja; a vállalkozás típusa (kkv/nagyvállalat), a kedvezményezett letelepedési helye szerinti régió és az a fő gazdasági ágazat, amelyben a kedvezményezett tevékenykedik.

3.12. **A hivatalos vizsgálati eljárás megindításához vezető okok ismertetése**

(112) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság előzetesen úgy ítéli meg, hogy a szabályozási mechanizmus az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, amely az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető lehet a belső piaccal. A hivatalos vizsgálati eljárás szakaszában azonban a Bizottság kétségeit fejezte ki a szabályozási mechanizmus arányosságát és a verseny torzulását illetően.

(113) Konkrétabban, a Bizottság egyrészt megállapította, hogy a tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett árbevételének meghatározása céljából a CRE lehetővé teszi, hogy a tárolásirendszer-üzemeltetők állóeszközhozamot érjenek el. E hozam összegének kiszámításához meg kell állapítani a szabályozott eszközök értékét. A Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, ahogyan a CRE a szabályozási mechanizmus bevezetésekor elvégezte az eszközök piaci értékének független gazdasági értékelési folyamatát, ami kérdésessé teheti az intézkedés arányosságát.

(114) Másrészt a hivatalos vizsgálati eljárás keretében a Bizottság rendelkezésére bocsátott információk alapján a Bizottság nem zárhatta ki, hogy a mechanizmus versenytorzító hatással jár. Ezek a túlzott versenytorzulások i. a francia földgázszolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói között, ii. egyrészt a földgáztároló-üzemeltetők, másrészt az LNG-létesítmény-üzemeltetők és a rendszerösszekötők üzemeltetői között, valamint iii. a francia földgáztároló-üzemeltetők és más tagállamok földgáztároló-üzemeltetői között állhattak fenn.

([32]) A fent említett 2020. április 21-i 2020-456. sz. rendelet.

([33]) http://www.europe-en-france.gouv.fr/Centre-de-ressources/Aides-d-etat/Regimes-d-aides.

4. FRANCIAORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

(115) Franciaország megküldte észrevételeit a Bizottságnak, és ahhoz mellékletként csatolta a CRE észrevételeit. A CRE észrevételei ezért elválaszthatatlan részét képezik Franciaország észrevételeinek.

(116) Franciaország úgy véli, hogy a földgáztárolás reformjával kapcsolatban a Bizottság által megfogalmazott kétségek megalapozatlanok.

4.1. **A támogatás megléte**

(117) Először is Franciaország vitatja, hogy a szóban forgó intézkedés állami forrásokat érintene. Franciaország szerint továbbá nem tekinthető úgy, hogy a tárgyalásos rendszerről a szabályozott rendszerre való áttérés gazdasági előnyt jelentene az erre kötelezett gazdasági szereplő számára. Vitatja továbbá, hogy a rendszerösszekötők és az LNG-terminálok üzemeltetői a tárolásirendszer-üzemeltetők versenytársai lennének.

(118) Az állami forrásokból történő finanszírozással kapcsolatban Franciaország vitatja továbbá, hogy a nélkülözhetetlen földgáztárolási infrastruktúra üzemeltetői számára felmerülő költségek egy részének fedezése kötelező hozzájárulásnak minősülne. A földgázszállító hálózatok használati díját a földgázszolgáltatók fizetik a szállítási szolgáltatásért cserébe, amelyet úgy terveztek, hogy nagy megbízhatóságú legyen és hosszú távon képes legyen kielégíteni a kiszámítható keresletet ([34]).

(119) Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a szállításirendszer-használati díjnak a földgázfogyasztó számlájára történő áthárítása csak azon fogyasztók esetében kötelező, akik a szabályozott földgáz-értékesítési díjak alkalmazását választják. Franciaország szerint a szabályozott értékesítési díjon kínált ajánlatok a franciaországi földgázellátás kisebb részét teszik ki ([35]), annál is inkább, mert a földgázra vonatkozó szabályozott értékesítési díjakat több lépcsőben meg fogják szüntetni ([36]).

(120) Ezenkívül a nyújtott előnnyel kapcsolatban Franciaország először is megjegyzi, hogy a tőkeköltség meghatározása a nem szabályozott tevékenységekhez képest alacsonyabb tőkemegtérülés miatt a szabályozott tevékenységeket érintő legalacsonyabb kockázatot veszi figyelembe. Másodsorban Franciaország vitatja, hogy a tárolásirendszer-üzemeltető által a szabályozott rendszer keretében kapott bevételek szisztematikusan magasabbak lennének, mint az ugyanezen üzemeltető által egy tárgyalásos rendszerben kapott bevételek ([37]). Franciaország rámutat továbbá arra, hogy a 2018 óta alkalmazott szabályozási keret szimmetrikus: az „ellentételezés" megfordulhat és azt a tárolásirendszer-üzemeltetők is fizethetik, amennyiben az értékesítésből származó bevételek meghaladják a CRE által meghatározott engedélyezett bevételt. Így a szabályozott modell nem választható el az e szabályozott modell keretében a tárolásirendszer-üzemeltetőkre rótt kötelezettségektől és a gazdasági lehetőségek elvesztésétől.

(121) Az ENGIE csoport által a szabályozott tárolási tevékenysége címén néhány nappal azt követően leírt 494 millió eurós számviteli értékvesztés, hogy a CRE közzétette a tárolási díjjal kapcsolatban elfogadott paramétereket, arról tanúskodik, hogy elvesztek a kedvező piaci feltételekhez kapcsolódó nyereségvárakozások. Végül Franciaország rámutat arra, hogy a szabályozási mechanizmus bevezetése 2017 és 2018 között – a Storengy kivételével – nem idézett elő bevételnövekedést a francia tárolásirendszer-üzemeltetőknél. Franciaország arra is rámutat, hogy hasonló spread szintek mellett a Storengy a tárgyalásos rendszerben történő értékesítésen realizálható bevételeknél alacsonyabb engedélyezett bevételhez jut a szabályozott rendszerben.

(122) Franciaország úgy véli, hogy a biztosított előny szelektív jellegének elemzésekor nem helyénvaló a más tagállamokban működő tárolásirendszer-üzemeltetők helyzetével foglalkozni. Ezzel kapcsolatban a Törvényszéket és a Bíróságot idézi, amelyek megállapították, hogy *„a szelektivitásra vonatkozó feltétel csak egy tagállamon belül értékelhető"* ([38]). Franciaország mindenesetre megjegyzi, hogy a többi tagállam tárolásirendszer-üzemeltetői nincsenek hasonló ténybeli és jogi helyzetben a szóban forgó intézkedés által kitűzött cél, azaz a franciaországi földgázellátás biztonságának garantálása tekintetében.

([34]) A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 14. cikke (4) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban.

([35]) A CRE által közzétett *„Observatoire des marchés de détail du 4e trimestre 2019"* [A kiskereskedelmi piacok 2019. negyedik negyedévi áttekintése] című jelentés alapján a 2019. december 31-i állapot szerint a lakossági és nem lakossági felhasználási helyek ellátása 66 %-ban piaci áron, míg 34 %-ban szabályozottértékesítési díjjal, illetve a földgázfogyasztás 91 %-a piaci áron, míg 9 %-a szabályozott értékesítési díjjal történik.

([36]) Az energiáról és az éghajlatról szóló, 2019. november 8-i 2019-1147. sz. törvény 63. cikkének rendelkezéseivel összhangban.

([37]) Bár 2013 és 2017 között az értékesítésből származó bevételek alacsonyak voltak, a teljes engedélyezett bevétel jóval alacsonyabb, mint az ezen üzemeltetők által a 2008–2012-es időszakban, magas spreaddel jellemzett környezetben realizált árbevételek.

([38]) A T-399/11. sz., *Banco Santander* ügyben 2014. november 7-én hozott ítélet (EU:T:2014:938) 75. pontja; a C-73/03. sz., *Spanyolország kontra Bizottság* ügyben 2004. november 11-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2004:711) 28. pontja.

(123) A rendszerösszekötők üzemeltetőivel, illetve az LNG-terminálok üzemeltetőivel kapcsolatban Franciaország rámutat arra, hogy ezen üzemeltetők mindegyikét szabályozzák Franciaországban ([39]). Ezért a tárolás esetében alkalmazott szabályozási mechanizmusokhoz nagyon hasonló szabályozási mechanizmusok előnyeit élvezik, ideértve azt is, hogy a szabályozó hatóság olyan engedélyezett bevételt állapít meg, amely lehetővé teszi számukra a költségeik fedezését. Franciaország ezért úgy véli, nem vitatható, hogy a szóban forgó intézkedés szelektív előnyt biztosít ezen üzemeltetők számára a gázrendszer-összeköttetők és az LNG-terminálok üzemeltetőihez képest.

(124) A versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatással kapcsolatban Franciaország úgy véli, hogy a rendszerösszekötők és az LNG-terminálok üzemeltetői nem állnak versenyben a tárolásirendszer-üzemeltetőkkel (lásd még a (133) és az azt követő preambulumbekezdéseket).

4.2. **A szóban forgó intézkedés összeegyeztethetősége a belső piaccal**

4.2.1. *Arányosság*

(125) Franciaország kifejti, hogy az üzemeltetők költségein alapuló szabályozás széles körben alkalmazott megközelítés az európai szabályozók körében. Egyszerre biztosítja, hogy az üzemeltetők elegendő bevételhez jussanak a tevékenységük fenntartásához, és hogy a végfogyasztók ne fizessenek magasabb árat a tárolásért, mint ami a nyújtott szolgáltatás ára. Franciaország ellenben kifejti, hogy véleménye szerint a spread mértékén alapuló módszer bizonytalan lenne, és a piaci árak rövid távú alakulásától függően nem garantálná a piaci szereplők költségeinek fedezését, vagy épp ellenkezőleg, indokolatlan nyereséget generálna.

(126) A tárolási díj mértékének meghatározásához a CRE olyan szabályozást fogadott el, amely az üzemeltetők által viselt, hatékonynak ítélt költségek fedezésén alapul. Így minden egyes üzemeltető esetében úgy állapítja meg az engedélyezett bevételt, hogy az fedezze a működési költségeket, valamint az eszközök értékcsökkenését és a tőkeköltségeket. A tárolásirendszer-üzemeltetők szabályozott eszközalapja (RAB) 2018. január 1-jei kezdeti szintjének meghatározásához a CRE újraértékelte az üzemeltetők eszközeinek 2016. december 31-i bruttó könyv szerinti értékét (lásd az engedélyezett bevételek meghatározásáról szóló (55) és azt követő preambulumbekezdéseket).

(127) Másodlagosan Franciaország további elemzéseket mutat be annak bizonyítására, hogy más módszerek a CRE módszerével összhangban lévő RAB-eredményekhez vezetnek.

(128) A részvényeseiknek készített beszámolókban a tárolásirendszer-üzemeltetők értékét a számviteli standardokkal összhangban és a tevékenységtől hosszú távon várható bevétel alapján határozzák meg. A Storengy esetében a CRE 3,5 milliárd EUR kiinduló RAB-értéket használt, mivel a Storengy-t [3–5 milliárd euróra] értékelték az ENGIE 2016. december 31-i beszámolójában. A Teréga esetében a CRE 1,156 millió EUR kiinduló RAB-értéket használt, mivel a tárolási tevékenység körét kb. [1–2 milliárd euróra] értékelték az anyavállalat 2016. december 31-i beszámolójában.

(129) A közelmúltban lebonyolított ügyletek szintén segítenek megvilágítani a vállalatok értékét és azt, hogy az ügyletek keretében mennyire értékelték a tárolási tevékenységeket. Például a Teréga társasággal kapcsolatban 2013-ban ([40]) és 2015-ben ([41]) végrehajtott tőkeügyletek alapján a tárolási tevékenységi körhöz tartozó eszközök értéke [1–2 milliárd euróra] tehető.

(130) Franciaország megemlíti továbbá, hogy külső tanácsadók is dolgoztak az üzemeltetők RAB-értékének meghatározásán. A Storengy esetében a CRE megbízásából a […] tanácsadó által végzett számítás eredménye [3–5 milliárd EUR] volt. Franciaország a Teréga által megrendelt PwC-tanulmányt is hivatkozásként említi, amely 2018-ban [1 és 2 milliárd EUR közötti összegben] határozta meg a RAB értékét.

(131) Végül Franciaország úgy véli, hogy az az alternatív módszer, amely az üzemeltető múltbéli bevételeinek rekonstruálásával próbálja megállapítani, hogy a bevételek lehetővé tették-e a múltbeli beruházások fedezését, nem lenne kellően megbízható a RAB értékének meghatározásához. Egy ilyen módszer alkalmazásakor ugyanis az első üzembe helyezés időpontjától rekonstruálni kellene a legrégebbi (az 1950-es évek végén létesített) tárolóeszközöket, az egyes üzemeltetők rendelkezésre álló szabad pénzállományait, amelyek az üzemeltetőnek a működőtőke-szükséglete, az adói és a beruházásai finanszírozása utáni rendelkezésre álló pénzállományát testesítik meg, hogy azokat össze lehessen hasonlítani az eszközök bruttó értékével.

([39]) A Dunkerque LNG kivételével, amely mentességet élvez.
([40]) A TIGF társaság felvásárlása a GIC, a Snam és az EDF alkotta konzorcium által.
([41]) A Prédica társaság részesedésszerzése a TIGF tőkéjében.

(132) E múlt rekonstruálása rendkívül bonyolultnak tűnik, mind a szükséges kimerítő dokumentációs munka, mind pedig a jelenlegi tárolásirendszer-üzemeltető vállalatok szervezeti és tőkeváltozásai miatt: egyrészt, mivel a Storengy a Gaz de France/GDF Suez integrált modelljének része, a múltbeli adatok rekonstruálásához mindenképpen hipotéziseket kellene alkalmazni a tevékenység kimetszésére. Másrészt a Teréga-t többször is eladták.

4.2.2. *A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások*

(133) A francia szolgáltatók és a Franciaországban tárolókapacitásokat lekötő más tagállamok szolgáltatói közötti verseny torzulásával kapcsolatban Franciaország kifejti, hogy a szolgáltató „nemzetisége" semmilyen szerepet nem játszik ebben. A nyilvános árveréseken minden földgázellátási engedéllyel rendelkező szereplő részt vehet. Ez az ellátási engedély nem korlátozódik kizárólag a francia szolgáltatókra, és azt bármely, az Unió valamely tagállamában letelepedett személy megszerezheti ([42]). Másodsorban a francia hatóságok hangsúlyozzák, hogy azonos szállítási szolgáltatás esetén ugyanazt a földgázszállításirendszer-használati díjat alkalmazzák a francia szolgáltatókra és a más tagállamok szolgáltatóira.

(134) Ezenfelül Franciaország szerint a tárolólétesítmények nem állnak versenyben a rendszerösszekötőkkel és az LNG-terminálokkal. Franciaország mindenekelőtt rámutat arra, hogy a Bizottság soha nem értékelte a földgáztárolást, az újragázosítási infrastruktúrát és a rendszerösszekötőket magában foglaló egységes piac fennállását. Franciaország hangsúlyozza továbbá, hogy azokban az elemzésekben, amelyek azt vizsgálják, hogy a gázrendszer képes-e kielégíteni az észszerű keresletet, az alapvető földgáztárolási infrastruktúrák a rendelkezésre álló cseppfolyósított földgázkészletek erejéig kiegészítik a teljesen kihasznált rendszerösszekötőket és az LNG-terminálok teljesen kihasznált kapacitásait.

(135) Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság több alkalommal elismerte, hogy mind Franciaországban ([43]), mind más tagállamokban ([44]) külön piaca van a földalatti földgáztárolásnak. Egy Franciaország területén történt ügyletre vonatkozó piacvizsgálat eredményei alapján a Bizottság megállapította, hogy nincs helyettesíthetőség a tárolás és a más rugalmassági formák között ([45]). Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság két határozatában is úgy ítélte meg, hogy a földgáztárolás piaca regionális vagy nemzeti kiterjedésű ([46]).

(136) Franciaország úgy véli, hogy minden egyes rugalmassági eszköz saját funkciókkal és jellemzőkkel rendelkezik, amelyek megakadályozzák a más rugalmassági eszközökkel való helyettesítést. A rendszerösszekötők lehetővé teszik a terület földgázzal való ellátását. Tárolás nélkül a rendszerösszekötőket úgy kellene méretezni, hogy a fogyasztási csúcsidőszakban biztosítani lehessen Franciaország területének földgázellátását. Az ilyen méretezés tehát nem lenne hatékony. Ezenkívül az EU célul tűzte ki a földgázfogyasztás csökkentését. A Franciaországban jelenleg meglévő rendszerösszekötők tekintetében nem terveznek új beruházásokat. A versennyel és a hosszú távú beruházási jelzésekkel kapcsolatban a Bizottság által felvetett kérdés tehát pusztán elméleti jellegű.

(137) Az LNG-terminálok lehetőséget kínálnak az arbitrázsra, hogy a területet a lehető legalacsonyabb költséggel lehessen ellátni. Az LNG rendelkezésre állása bizonytalan, és nagymértékben függ a globális keresleti és kínálati viszonyoktól, amelyek gyakran új irányt adnak a szállítmányoknak. Ezenkívül az LNG-terminálok korlátozott tárolókapacitással rendelkeznek ([47]), amelyet a legjobb körülmények között sem lehetne 5 napnál hosszabb ideig mozgósítani. Ez az időtartam azonban rövidebb egy hideghullám átlagos időtartamánál, amely 5–15 napig tart, így nem biztosít elegendő időt ahhoz, hogy a gázkiadás zavarának elkerülése érdekében kellő gyorsasággal mobilizálják a szállítmányok érkezését ([48]).

(138) Így a földgáztárolók olyan szezonközi rugalmassági szolgáltatást nyújtanak, amelyet hasonló gazdasági feltételek mellett sem a rendszerösszekötők, sem az LNG-terminálok nem tudnak biztosítani. Ezzel szemben az, hogy Franciaországban vannak tárolók, nem elegendő Franciaország földgázellátási biztonságának biztonságához. A terület ellátásához továbbra is igénybe kell venni a rendszerösszekötőket és az LNG-terminálokat.

([42]) Az energetikai törvénykönyv L. 443-4. cikkének rendelkezéseivel összhangban.

([43]) Lásd pl. a Bizottság M. 4180 – Gaz de France/Suez ügyben 2006. november 14-én hozott határozatának 341. pontját.

([44]) A Bizottság M. 1383 – Exxon/Mobil ügyben 1999. szeptember 29-én hozott határozatának 69–261. pontja; a Bizottság M. 3086 – Gaz de France/Preussag Energie ügyben 2003. április 25-én hozott határozatának 14. pontja; a Bizottság M. 3696 – EON/MOL ügyben 2005. december 21-én hozott határozatának 99. pontja; a Bizottság M. 6984 – EPH/Stredoslovenská Energetika ügyben 2013. november 19-én hozott határozatának 24. pontja.

([45]) A Bizottság M. 3410 – Total/Gaz de France ügyben 2004. október 8-án hozott határozatának 19. pontja.

([46]) A Bizottság M. 3696 – E.ON/MOL ügyben 2005. december 21-én hozott határozatának 130. pontja; a Bizottság M. 6984 – EPH/Stredoslovenská Energetika ügyben 2013. november 19-én hozott határozatának 24. pontja.

([47]) A francia terminálokban télen átlagban 4,2 TWh készlet van.

([48]) A gáz származásától függően 10–15 nap.

(139) Így ezek a különböző típusú infrastruktúrák kiegészítik egymást, nem pedig versenyeznek egymással Franciaország ellátásbiztonságának biztosítása érdekében.

(140) Még ha úgy is tekintenénk, hogy a rendszerösszekötők, az LNG-terminálok és a földgáztárolók versenyben állnak egymással, Franciaország rámutat arra, hogy a francia rendszerösszekötők és LNG-terminálok – a dunkerque-i terminál kivételével – mind szabályozottak. Emiatt ezen infrastruktúrák jövedelmezősége megfelel a CRE által meghatározott eszközmegtérülési rátának. Következésképpen a tárolásról szóló rendelet végrehajtása nem befolyásolhatja más szabályozott infrastruktúrák jövedelmezőségét.

(141) Franciaország rámutat továbbá arra, hogy a közelmúlt eseményei ellentmondanak annak az esetleges feltételezésnek, hogy a rendszerösszekötők vagy az LNG-terminálok tekintetében káros verseny alakul ki. 2018 vége óta a francia és az európai terminálok kihasználtsága különösen magas szintet ért el az elmúlt 10 évhez képest. Ezenkívül az LNG-terminálok üzemeltetői a közelmúltban sikeresen útnak indították a kapacitásuk középtávú értékesítésére irányuló eljárásokat. A tárolás szabályozása, valamint a franciaországi övezetek 2018 végén végrehajtott összevonása nagyban hozzájárult a francia és a nyugat-európai piac mélységének és likviditásának javításához.

(142) Franciaország azt is vitatja, hogy a tárolás szabályozása csökkentené a meglévő LNG-terminálok és rendszerösszekötők használatára irányuló ösztönzőket. A használatot ösztönző tényezők a különböző földgázpiacok árjelzéseiből erednek ([49]). Ebben az összefüggésben a tárolók további eszközt jelentenek a földgázellátás költségeinek optimalizálásához és a versenyképes piaci árak eléréséhez.

(143) Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a rendszerösszekötőkre és az LNG-terminálokra vonatkozó beruházási döntések olyan ellátási stratégiákon alapulnak, amelyeket a földgáztárolás nem érint hátrányosan.

(144) Végül Franciaország úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés semmilyen módon nem befolyásolja a más tagállamokban működő tárolásirendszer-üzemeltetők helyzetét. A francia hatóságok megjegyzik, hogy a francia gázrendszer méretezése, amely többek között a rendszerösszekötőknél rendelkezésre álló kapacitás 100 %-ának figyelembevételén alapul, automatikusan magában foglalja a rendszerösszekötők mögött elhelyezkedő ellátóeszközök, különösen az Unió más tagállamaiban található földgáztárolási infrastruktúrák figyelembevételét. A francia hatóságok azt is megjegyzik, hogy ezen infrastruktúrák egy része szintén szabályozott.

(145) A tárolókapacitásokat árverés útján és piaci áron értékesítik. Következésképpen a szóban forgó intézkedés nem hozza hátrányos helyzetbe a többi tagállam tárolásirendszer-üzemeltetőit. Ezenfelül a szóban forgó intézkedés csak minimális hatást gyakorolhat az árképzésre. A francia tárolólétesítmények mintegy 130 TWh ([50]) tárolását teszik lehetővé, ami a piacokon értékesített mennyiségekhez képest kicsinek mondható. 2018-ban 28 220 TWh-t értékesítettek a TTF-en ([51]).

(146) A különböző tagállamok tárolásirendszer-üzemeltetői tehát mind olyan piaci feltételeknek vannak kitéve, amelyekre a francia tárolólétesítményeknek csak csekély befolyásuk van, így nem tekinthető úgy, hogy a szóban forgó intézkedés bevezetése miatt csökkenhet a jövedelmezőségük.

(147) Franciaország megjegyzi továbbá, hogy a német és a belga tárolólétesítmények kihasználtsága magas, amely 2018 és 2019 között növekedett ([52]). Ezek a magas szintek azt mutatják, hogy a francia tárolók szabályozása nem akadályozza meg a többi tagállam üzemeltetőit abban, hogy kedvező piaci körülmények között a teljes tárolókapacitásukat értékesítsék.

5. AZ ÉRDEKELTEK ÉSZREVÉTELEI

(148) A Bizottság tizennyolc érdekelt féltől, köztük az intézkedés három kedvezményezettjétől kapott észrevételeket. Észrevételeiket a (149)–(233) preambulumbekezdés foglalja össze.

([49]) A különböző európai piacok és a globális LNG-piac árai.
([50]) Négy hónapon belül értékesített.
([51]) Title Transfer Facility, ahol a határidős ügyletek többségét bonyolítják.
([52]) 88 %-ról 99 %-ra, illetve 54 %-ról 97 %-ra.

5.1. **Az intézkedés kedvezményezettjeinek észrevételei**

5.1.1. *Géométhane*

(149) A Géométhane az intézkedés bevezetésének pozitív hatásait hangsúlyozza az energiabiztonság célkitűzése szempontjából. Érvei alátámasztására a Géométhane részletes jelentést nyújtott be a Bizottsághoz ([53]).

5.1.1.1. A támogatás megléte

(150) A Géométhane szerint a szóban forgó intézkedés több okból sem minősül állami támogatásnak.

(151) Mindenekelőtt a Géométhane megjegyzi, hogy nem áll fenn állami forrásból történő finanszírozás, mivel a tárolási díjtétel nem minősíthető kötelező hozzájárulásnak: forrásátadás kizárólag magánvállalkozások (földgázszolgáltatók és tárolásirendszer-üzemeltetők) között történik, az állam korlátozottan gyakorol ellenőrzést a pénzeszközök felett, a szóban forgó intézkedés nem csökkenti az állami költségvetést, és a rendszer hatálya alá tartozó alapvető tárolási infrastruktúra tekintetében fenntartási kötelezettséget ír elő az üzemeltetők számára.

(152) Ezenkívül a szóban forgó intézkedés nem tekinthető a Franciaország területén működő tárolásirendszer-üzemeltetők számára a külföldi tárolásirendszer-üzemeltetőkkel szemben biztosított szelektív előnynek, mivel a szóban forgó intézkedés által kitűzött célra tekintettel nincsenek a Franciaországban letelepedett tárolásirendszer-üzemeltetőkéhez hasonló jogi és ténybeli helyzetben. Ezenkívül az egyéb rugalmassági eszközök üzemeltetői sincsenek hasonló jogi és ténybeli helyzetben.

(153) Végül a Géométhane kifejti, hogy a szóban forgó intézkedés nincs hatással a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre.

5.1.1.2. A támogatás összeegyeztethetősége

(154) Abban az esetben, ha a szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősülne, azt a Géométhane szerint összeegyeztethetőnek kellene tekinteni az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal. A szóban forgó intézkedés ugyanis hozzájárul az energiabiztonság közös érdekű célkitűzésének megvalósításához. Ezenfelül az alternatív intézkedések elemzésének fényében szükséges és megfelelő e cél eléréséhez.

(155) A szóban forgó intézkedés bevezetése ösztönző hatással bír, mivel ilyen intézkedés nélkül a tárolókapacitások alacsony lekötési aránya, valamint a lekötési kampányokból származó bevételeknek a spread csökkenése miatti visszaesése arra késztette volna a tárolásirendszer-üzemeltetőket, hogy a franciaországi földgázellátás biztonságának biztosításához elengedhetetlenül szükséges létesítményeket ideiglenesen leállítsanak vagy akár véglegesen bezárjanak.

(156) Az engedélyezett bevételnek a RAB folyó gazdasági költségeken alapuló értékelési módszerével történő kiszámítása indokolt és arányos, mivel:

– a RAB-ot a szabályozási mechanizmus végrehajtása során független gazdasági értékelésnek vetették alá, amelyet külső audit keretében a […] tanácsadó cég végzett el,

– a CRE nem tartotta meg az üzemeltetők által javasolt kiinduló RAB-ot,

– a folyó gazdasági költségek módszertana az eszközök bruttó könyv szerinti értékét veszi alapul a RAB értékének meghatározásához,

– a módszertan lehetővé teszi az eszközök értékcsökkentett pótlási költségeinek megjelenítését,

– Franciaországban valamennyi szabályozott infrastruktúradíjra ezt a módszertant alkalmazzák,

– a módszertant szinte valamennyi európai szabályozó hatóság alkalmazza.

([53]) *Műszaki és gazdasági jelentés, amely azt követően készült, hogy az Európai Bizottság a franciaországi földgáztárolók szabályozási feltételeire irányuló vizsgálatot indított,* […] 2020. június 12.

(157) A RAB-nak a spreadek által megtestesített piaci érték alapján történő értékelése nem lenne releváns alternatív megoldás, mivel nem fedezné az üzemeltetők költségeit, ami ellentétes a 2009/73/EK irányelvben lefektetett költségmegtérülési elvvel. Így a piaci érték figyelembevétele veszélyeztetné a szállítási rendszer megfelelő működéséhez szükséges alapvető tárolási infrastruktúra üzemben tartásának biztosítását célzó szabályozási mechanizmust. Ezenfelül a spread növekedése esetén fennáll a túldíjazás kockázata. A CRE által kapott RAB-érték összhangban van az infrastruktúra hosszú és középtávú piaci értékével.

(158) Nem lett volna releváns annak értékelése, hogy a szabályozási mechanizmus hatálybalépése előtt keletkezett bevételek nem tették-e lehetővé a kezdeti beruházási költségeik fedezését, mivel e bevételeknek az ezen értékelésben való figyelembevétele ellentétes lenne az európai szabályozók gyakorlatával, bonyolult és megbízhatatlan lenne.

(159) Végül intézkedéseket hoznak az üzemeltetők profitkilátásainak korlátozására (azaz a súlyozott átlagos tőkeköltség, a hatékony tárolásiinfrastruktúra-üzemeltetők költségeinek korlátozása és az ösztönző szabályozás tekintetében).

(160) Másodlagosan a Géométhane azt is megjegyzi, hogy a CRE által használt RAB értéke egy közelmúltbeli ügylet értékének felel meg. 2016-ban a Total, az Ineos és a Géostock […] összegért átruházta a CNP Assurances társaságra a Géosud részvényeinek 98 %-át, amely maga is 50 %-os részesedéssel rendelkezik a Géométhane társaságban. Ezért ki lehet számítani a Géométhane-nak a vevő által az átruházás időpontjában becsült összértékét, ami […] ([54]) (amelyhez hozzá kell adni a […] összegű rendelkezésre álló pénzeszközt, azaz összesen körülbelül […] tesz ki). A Géométhane szerint ez a piaci érték összhangban van […] a CRE által 2018-ban elfogadott RAB 188,9 millió eurós értékével, amelyhez […] összeggel hozzá kell adni a befejezetlen beruházásokat.

(161) A szóban forgó intézkedés megakadályozza a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatásokat. Ugyanis:

– nem torzul a verseny a francia földgázszolgáltatók és a külföldi földgázszolgáltatók között. A tárolási szolgáltatások árverésre bocsátásának módja biztosítja a francia és a külföldi földgázszolgáltatók közötti egyenlő bánásmódot. Ezenkívül a szabályozási mechanizmus keretében előírt tárolási ellentételezés finanszírozási módja biztosítja a francia és a külföldi földgázszolgáltatók közötti egyenlő bánásmódot. A francia szolgáltatókhoz képest a külföldi szolgáltatók nem részesülnek kedvezményes árakban,

– a szomszédos országok tárolásirendszer-üzemeltetői tekintetében sem torzul a verseny. A szabályozási mechanizmus hatálybalépése óta az egész Unióban nő a tárolók kihasználtsága és rendkívül magas szinteket ér el,

– az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők helyettesíthetőségének hiánya miatt nem torzul a verseny a tárolásirendszer-üzemeltetők és az LNG-terminálok vagy a rendszerösszekötők között sem. A Bizottság összefonódásokkal kapcsolatos határozathozatali gyakorlatában a földgáztárolási piac külön piacként került meghatározásra. Inkább a földgáztárolók, az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők egymást kiegészítő jellegéről van szó.

5.1.2. *Storengy*

(162) A Storengy a szóban forgó intézkedés bevezetésének pozitív hatásait hangsúlyozza az energiabiztonság célkitűzése szempontjából. Érvei alátámasztására a Storengy részletes jelentést nyújtott be a Bizottsághoz ([55]).

5.1.2.1. A támogatás megléte

(163) A Storengy szerint a szóban forgó intézkedés több okból sem minősül állami támogatásnak.

([54]) Azaz a vételár (130,6)/(98 % x 50 %).

([55]) *Műszaki és gazdasági jelentés, amely azt követően készült, hogy az Európai Bizottság a franciaországi földgáztárolók szabályozási feltételeire irányuló vizsgálatot indított,* […] 2020. június 12.

(164) Mindenekelőtt a Storengy megjegyzi, hogy nem áll fenn állami forrásból történő finanszírozás, mivel a tárolási díjtétel nem minősíthető kötelező hozzájárulásnak, mivel forrásátadás kizárólag magánvállalkozások (földgázszolgáltatók és tárolásirendszer-üzemeltetők) között történik, mivel az állam korlátozottan gyakorol ellenőrzést a pénzeszközök felett, mivel a szóban forgó intézkedés nem csökkenti az állami költségvetést, és a rendszer hatálya alá tartozó alapvető tárolási infrastruktúra tekintetében fenntartási kötelezettséget ír elő az üzemeltetők számára.

(165) Ezenkívül a szóban forgó intézkedés nem tekinthető a Franciaország területén működő tárolásirendszer-üzemeltetők számára a külföldi tárolásirendszer-üzemeltetőkkel szemben biztosított szelektív előnynek, mivel a szóban forgó intézkedés által kitűzött célra tekintettel nincsenek a Franciaországban letelepedett tárolásirendszer-üzemeltetőkéhez hasonló jogi és ténybeli helyzetben. Ezenkívül az egyéb rugalmassági eszközök üzemeltetői sincsenek hasonló jogi és ténybeli helyzetben.

(166) Végül a Storengy kifejti, hogy a szóban forgó intézkedés nincs hatással a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre.

5.1.2.2. A támogatás összeegyeztethetősége

(167) Abban az esetben, ha a szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősülne, azt a Storengy szerint összeegyeztethetőnek kellene tekinteni az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal. Az intézkedés ugyanis hozzájárul az energiabiztonság közös érdekű célkitűzésének megvalósításához. Ezenfelül az alternatív intézkedések elemzésének fényében a szóban forgó intézkedés szükséges és megfelelő e cél eléréséhez.

(168) A szóban forgó intézkedés bevezetése ösztönző hatással bír, mivel enélkül a tárolókapacitások alacsony lekötési aránya, valamint a lekötési kampányokból származó bevételeknek a spread csökkenése miatti visszaesése arra késztette volna a tárolásirendszer-üzemeltetőket, hogy a franciaországi földgázellátás biztonságának biztosításához elengedhetetlenül szükséges létesítményeket ideiglenesen leállítsanak vagy akár véglegesen bezárjanak.

(169) Az engedélyezett bevételnek a szabályozott eszközalap folyó gazdasági költségeken alapuló értékelési módszerével történő kiszámítása indokolt és arányos, mivel:

– a RAB-ot a szabályozási mechanizmus végrehajtása során független gazdasági értékelésnek vetették alá, amelyet külső audit keretében a […] tanácsadó cég végzett el,

– a CRE nem tartotta meg az üzemeltetők által javasolt kiinduló RAB-ot,

– a folyó gazdasági költségek módszertana az eszközök bruttó könyv szerinti értékét veszi alapul a RAB értékének meghatározásához,

– a módszertan lehetővé teszi az eszközök értékcsökkentett pótlási költségeinek megjelenítését,

– Franciaországban valamennyi szabályozott infrastruktúradíjra ezt a módszertant alkalmazzák,

– a módszertant szinte valamennyi európai szabályozó hatóság alkalmazza.

(170) A RAB-nak a spreadek által megtestesített piaci érték alapján történő értékelése nem lenne releváns alternatív megoldás, mivel nem fedezné az üzemeltetők költségeit, ami ellentétes a 2009/73/EK irányelvben lefektetett költségmegtérülési elvvel. Így a piaci érték figyelembevétele veszélyeztetné a szállítási rendszer megfelelő működéséhez szükséges alapvető tárolási infrastruktúra üzemben tartásának biztosítását célzó szabályozási mechanizmust. Ezenfelül a spread növekedése esetén fennáll a túldíjazás kockázata. A CRE által kapott RAB-érték összhangban van az infrastruktúra hosszú és középtávú piaci értékével.

(171) Nem lett volna releváns annak értékelése, hogy a szabályozási mechanizmus hatálybalépése előtt keletkezett bevételek nem tették-e lehetővé a kezdeti beruházási költségeik fedezését, mivel e bevételeknek az ezen értékelésben való figyelembevétele ellentétes lenne az európai szabályozók gyakorlatával, bonyolult és megbízhatatlan lenne.

(172) Végül intézkedéseket hoznak az üzemeltetők profitkilátásainak korlátozására (azaz a súlyozott átlagos tőkeköltség, a hatékony tárolásiinfrastruktúra-üzemeltetők költségeinek korlátozása és az ösztönző szabályozás tekintetében).

(173) A szóban forgó intézkedés megakadályozza a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatásokat. Ugyanis:

– nem torzul a verseny a francia földgázszolgáltatók és a külföldi földgázszolgáltatók között. A tárolási szolgáltatások árverésre bocsátásának módja biztosítja a francia és a külföldi földgázszolgáltatók közötti egyenlő bánásmódot. Ezenkívül a szabályozási mechanizmus keretében előírt tárolási ellentételezés finanszírozási módja biztosítja a francia és a külföldi földgázszolgáltatók közötti egyenlő bánásmódot. A francia szolgáltatókhoz képest a külföldi szolgáltatók nem részesülnek kedvezményes árakban,

– a szomszédos országok tárolásirendszer-üzemeltetői tekintetében sem torzul a verseny. A szabályozási mechanizmus hatálybalépése óta az egész Unióban nő a tárolók töltöttségi aránya és rendkívül magas szinteket ér el,

– az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők helyettesíthetőségének hiánya miatt nem torzul a verseny a tárolásirendszer-üzemeltetők és az LNG-terminálok vagy a rendszerösszekötők között sem. A Bizottság összefonódásokkal kapcsolatos határozathozatali gyakorlatában a földgáztárolási piac külön piacként került meghatározásra. Inkább a földgáztárolók, az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők egymást kiegészítő jellegéről van szó.

5.1.3. *Teréga*

(174) A Teréga hangsúlyozza, hogy a tárolási reform fő célja, hogy biztosítsa Franciaország földgázellátásának biztonságát, amely a szabályozási mechanizmus hatálybalépése előtt veszélynek volt kitéve.

5.1.3.1. A támogatás megléte

(175) A Teréga úgy véli, hogy az intézkedés nem minősül állami támogatásnak. A Teréga megjegyzi, hogy a hatékony üzemeltető költségeinek fedezésén és a befektetett tőke rendes megtérülésén alapuló szabályozási rendszerek megszokottak az Unióban, de nem minősülnek állami támogatásnak.

(176) A Teréga mindenekelőtt úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés egyszerű díjszabályozási eszköz, amelyet nem állami forrásokból finanszíroznak. Valójában nincs hatással az állami költségvetésre, és nem jár olyan többletköltségekkel, amelyeket kötelezően át kellene hárítani a végső fogyasztókra. Ezen túlmenően a francia állam nem gyakorol állami ellenőrzést sem a szállításirendszer-üzemeltetők által beszedett pénzeszközök, sem maguk a szállításirendszer-üzemeltetők felett, amelyek túlnyomórészt magánrészvényesek által ellenőrzött magánjogi társaságok.

(177) A Teréga úgy véli továbbá, hogy a szóban forgó intézkedés nem biztosít szelektív előnyt az érintett üzemeltetők számára. A szabályozási mechanizmus árveréseken alapul, továbbá hatékonyságösztönzőket és egy minden költségre és bevételre kiterjedő, utólagos elszámolási eszközt is magában foglal. Ezenkívül a szabályozási mechanizmus szimmetrikus jellege azt jelenti, hogy a tárolásirendszer-üzemeltetők nem feltétlenül részesülnek ellentételezésben, de az is előfordulhat, hogy épp ellenkezőleg, vissza kell fizetniük a túlfizetést.

(178) Ezenkívül a szelektivitás kritériumával kapcsolatban a Teréga úgy véli, hogy a külföldi üzemeltetők helyzete nem releváns tényező e kritérium szempontjából. A földgáztárolásirendszer-üzemeltetők ténybeli és jogi helyzete sok tekintetben eltér az LNG-terminálok üzemeltetőinek és a rendszerösszekötők üzemeltetőinek helyzetétől, különösen a franciaországi földgázellátás biztonságára vonatkozó célkitűzés tekintetében.

(179) Végül a Teréga kifejti, hogy a szóban forgó intézkedés sem a versenyt, sem a tagállamok közötti kereskedelmet nem érinti. A tárolókapacitásokat olyan piaci mechanizmus szerint bocsátják árverésre, amely nem különbözteti meg hátrányosan a más tagállamokban található üzemeltetőket. Ezenkívül a Bizottság összefonódás-ellenőrzéssel és versenyellenes gyakorlatokkal kapcsolatos határozathozatali gyakorlata mindig is legfeljebb nemzeti szintű érintett piacot határozott meg a földgáztárolás tekintetében, anélkül, hogy valaha is arra a következtetésre jutott volna, hogy mind az érintett szolgáltatások szempontjából, mind pedig földrajzi szempontból létezik egy szélesebb piac. Mindenesetre az a tény, hogy a gázinfrastruktúra igen nagy mértékben szabályozott, nem egyeztethető össze a földgázpiaci verseny torzulásának megállapításával.

5.1.3.2. A támogatás összeegyeztethetősége a belső piaccal

(180) Feltételezve, hogy a szabályozási mechanizmus állami támogatásnak minősül (ami nem igaz), a Teréga hangsúlyozza, hogy a szabályozási mechanizmus az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal való összeegyeztethetőség valamennyi feltételének eleget tesz.

(181) A Teréga úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés a Franciaország földgázellátásának biztonságával kapcsolatos közös érdekű célt szolgálja. Azzal, hogy növeli a tárolóhelyeken rendelkezésre álló földgázmennyiséget, a szabályozási mechanizmus az ellátásbiztonság egy pontosan és számszerűen meghatározható szintjének elérésére törekszik. Ezenkívül a szóban forgó intézkedés egy észszerű elemzésen alapuló, szükséges állami beavatkozásnak felel meg, amely jól körülhatárolt piaci hiányosságokra reagál, például arra, hogy a végső fogyasztók nem tudják megjelölni, hogy milyen értéket rendelnek az ellátásbiztonsághoz (például biztosítási érték vagy rendszerérték). A Teréga hangsúlyozza továbbá, hogy a szóban forgó intézkedés nemcsak a rendelkezésre álló egyéb rugalmassági intézkedésekkel, hanem a tárolás szabályozásának más típusaival összehasonlítva is megfelelő eszköz arra, hogy Franciaország területén megerősítse az ellátásbiztonságot.

(182) A Teréga vitatja a Bizottságnak a szóban forgó intézkedés arányosságával kapcsolatban az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtett érvelését. A szabályozási mechanizmus a szükséges minimumra korlátozza az állítólagos támogatás összegét. A szabályozási mechanizmus ugyanis a „hatékony üzemeltető" költségeinek fedezésén, a tárolásirendszer-üzemeltetők bevételeinek korlátozásán, valamint olyan integrált eszközökön alapul, amelyek a működési kiadásaik tekintetében hatékonyságra ösztönzik az üzemeltetőket. A CRE emellett független költségértékelést is végzett. Ennek során a CRE biztosította, hogy csak az elfogadható költségeket fedezzék. A szabályozott eszközök értékének megállapításához a CRE egy sor, független szakértők által készített objektív, korszerű és hiteles gazdasági tanulmányra is támaszkodott. A CRE által alkalmazott eszközértékelési módszer e tekintetben következetes, és összhangban van más európai szabályozók gyakorlatával. A Bizottság állításával ellentétben a Teréga úgy véli, hogy amennyiben a szabályozott eszközalap értékébe a szabályozás bevezetése előtti bevételeket számítanák bele, az szükségszerűen hiányos lenne, mivel nem állnak rendelkezésre adatok, és mindenképpen ellentétes lenne az általános jogelvekkel. Ezenkívül a CRE által végzett munkák mind a működési költségekre, mind pedig a tárolásirendszer-üzemeltetők eszközeinek értékelésére vonatkoznak, és azokat a díjszabással kapcsolatos határozataiban szisztematikusan nyilvánosságra hozta, ezáltal biztosítva az intézkedés átláthatóságát.

(183) Végül a Teréga úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem torzítja a franciaországi és a külföldi földgázszolgáltatók közötti versenyt. A szóban forgó intézkedés mentes a megkülönböztetéstől. Minden kiskereskedelmi szolgáltató árverés útján vásárolhat kapacitást a francia tárolóhelyeken. Ezenkívül a francia ügyfeleket kiszolgáló valamennyi kiskereskedelmi szolgáltató megfizeti az ATRT-díjakat, ezzel támogatva az ellentételezési mechanizmust. Az intézkedés még pozitív hatást is gyakorol a kiskereskedelmi földgázpiacokra azáltal, hogy mérsékli a feszült időszakokat és a hálózat túlterhelésének kockázatát. Másrészt az intézkedés nem torzítja a versenyt az LNG-üzemeltetők és a rendszerösszekötő-üzemeltetők tekintetében. Ezek a szereplők, akik nagyrészt szintén bevételszabályozási mechanizmusok hatálya alá tartoznak, nem állnak versenyben a tárolásirendszer-üzemeltetőkkel, hanem inkább kiegészítik egymást az ellátásbiztonság célkitűzése szempontjából. A szóban forgó intézkedés egyetlen földgázellátási forrást sem részesít előnyben a másikkal szemben, és nem tiltja vagy gátolja az olyan kiegészítő eszközök használatát, mint a rendszerösszekötők és az LNG-terminálok. Például az európai LNG-terminálokon az elmúlt években tapasztalt kapacitáslekötési arányok ezt a tendenciát igazolják. Végül a szóban forgó intézkedés nem torzítja a versenyt a külföldi tárolásirendszer-üzemeltetőkkel szemben. Ez utóbbiakat nem érinthetik hátrányosan az árverések, amelyek piaci mechanizmuson alapulnak, és a szóban forgó intézkedés bevezetése a gyakorlatban nem fékezte a tárolók lekötési arányainak általános növekedését Európában.

5.2. **A többi érdekelt fél észrevételei**

5.2.1. *Association française indépendante de l'électricité et du gaz (Független Francia Villamosenergia- és Gázipari Szövetség, a továbbiakban: AFIEG)* ([56])

(184) Az AFIEG a tárolóeszközök értékelési módszerével, valamint az ellátásbiztonság biztosításához a mennyiség és a teljesítmény tekintetében szükséges tárolóeszközök körével kapcsolatban tett észrevételeket.

(185) Az AFIEG hangsúlyozza, hogy megszűntek azok a versenytorzulások, amelyek a korábbi rendszer átláthatatlansága miatt a reform előtti időkben álltak fenn.

([56]) Az AFIEG francia vállalatokat és a villamosenergia- és gázágazat európai szereplőinek leányvállalatait tömöríti: Alpiq Energie France, BKW France, Endesa, Fortum France, Gazprom Energy, Total Direct Energie, Gazel Energie, Vattenfall. Az Enovos és a Primeo Energie társult tagjai a szövetségnek.

(186) A szabályozott eszközalap értékelési módszerével kapcsolatban az AFIEG nem rendelkezik pontos számadatokkal ahhoz, hogy megerősítse a CRE által alkalmazott értékelést, de úgy véli, hogy az ügylet gazdasági értékét kellene előnyben részesíteni annak könyv szerinti értékével szemben. Ezzel a választással a múltbéli kép helyett inkább a tárolás T időpontbeli állapotát lehetne tükrözni. Az AFIEG úgy véli továbbá, hogy a párnagáz értékelése a tárolási eszközök értékelésének alapvető eleme, ezért szeretné, ha figyelembe vennék azt a pénzügyi hatást, amit a párnagázra vonatkozó értékcsökkenési szabályok megválasztása gyakorol a RAB összértékére. Végül az AFIEG hangsúlyozza, hogy a tárolásirendszer-üzemeltetők a tevékenységük révén nincsenek nagyobb kockázatoknak kitéve, mint a szállításirendszer-üzemeltetők. Ezért a tárolásirendszer-üzemeltetők esetében alkalmazott RAB megtérülési rátája nem lehet magasabb, mint a szállításirendszer-üzemeltetőké.

(187) Az AFIEG úgy véli, hogy a francia hatóságoknak szűkíteniük kellene az ellátásbiztonság biztosításához a mennyiség és a teljesítmény tekintetében szükséges tárolóeszközök körét annak érdekében, hogy a tárolás költség-haszon aránya a fogyasztók számára a lehető legnagyobb legyen. A francia hatóságok ugyanis az ellátásbiztonság biztosításához szükséges minimális földgázkészleteket a kivételi teljesítmény tekintetében 1 990 GWh/napban, a mennyiség tekintetében pedig 64 TWh-ban ([57]) állapították meg, míg a TEP-rendelettel a 2023–2028-as időszakra megállapított jegyzék a kivételi teljesítmény tekintetében 2 376 GWh/napot, a mennyiség tekintetében pedig 138,5 TWh-t vesz figyelembe. Az AFIEG úgy véli, hogy a TEP-rendelettel megállapított kör túlméretezett a franciaországi ellátásbiztonság biztosításához szükséges tárolási szükségletekhez képest. Ezért ezt a kört szűkíteni kellene annak érdekében, hogy a végső fogyasztók számára ne keletkezzenek többletköltségek, és ne kerüljenek hátrányba az egyéb rugalmassági földgázkapacitások. Ezenkívül az AFIEG megjegyzi, hogy a francia hatóságok által a szolgáltatáskiesési kockázatra alkalmazott fedezet 2 %-os szintje túlméretezett a szomszédos országokban megállapított 5 %-os szinthez képest.

5.2.2. *Association française du gaz (Francia Gázszövetség, a továbbiakban: AFG)* ([58])

(188) Az AFG úgy véli, hogy a földgáztárolókra vonatkozóan a francia hatóságok által 2018. január 1-jétől bevezetett szabályozás tisztességes.

(189) Az AFG továbbá úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés a költségalapú szabályozás elvén alapul, és az eszközök hatékony és arányos értékelését eredményezte. Az AFG azt állítja, hogy a szabályozó hatóságok többsége ezt a költségalapú szabályozási elvet alkalmazza, és Franciaországban ez vonatkozik a földgázszállítási és -elosztási tevékenységekre, valamint az LNG-terminálokra.

(190) Az AFG szerint a „hatékony üzemeltető” költségei helyett a piaci árakat alkalmazó módszer egy olyan szabályozott keret meghatározásához vezethetett volna, amely ingadozó, és potenciálisan messze van a gazdasági optimumtól: a módszer ugyanis kedvezőtlen spreadek esetén nem biztosít fedezetet az üzemeltetők költségeire, ami kritikus helyzetbe hozhatja őket. Ezzel ellentétben, ha a piaci spreadek nagyon kedvezőek lettek volna, az üzemeltetők bevételei túl magasak lettek volna és túl messze lettek volna a tárolási célú ügyfelek számára optimális értéktől.

(191) Az AFG szerint a francia tárolólétesítmények szabályozása nem torzította a versenyt a többi franciaországi földgáz-infrastruktúra, a franciaországi és az uniós LNG-terminálok és az uniós tárolásirendszer-üzemeltetők tekintetében. Az LNG-terminálokkal kapcsolatban az AFG megjegyzi, hogy a Franciaországba importált LNG mennyisége két év alatt megduplázódott, a 2017. évi 9,6 Gm^3-ről 2019-ben 21,5 Gm^3-re nőtt. Az AFG azt is megemlíti, hogy Németországban jelenleg LNG-terminálfejlesztési projekteket vizsgálnak. Az európai tárolásirendszer-üzemeltetőkkel kapcsolatban az AFG hangsúlyozza, hogy Németországban, Hollandiában és Belgiumban 2018 és 2019 között nőtt a tárolólétesítmények kihasználtsága, és Nyugat-Európában 2019. november 1-jére legalább 95 %-os szintet ért el.

5.2.3. *National Association of Energy Retail Operators (a továbbiakban: ANODE)* ([59])

(192) Az ANODE szerint a francia tárolólétesítmények szabályozása összeegyeztetővé teszi a szolgáltatók azon kívánságát, hogy a tárolókapacitások értékesítésére piaci szabályok vonatkozzanak, és hogy az ellátásbiztonság biztosítása érdekében legyen egy szabályozott mechanizmus.

([57]) 2018. március 13-i rendelet a 2018. november 1. és 2019. március 31. közötti időszakban a földgázellátás biztonságának biztosításához szükséges minimális földgázkészletekről.

([58]) Az AFG a francia gázipar szakmai szakszervezete. Teljes jogú tagjai az EDF, az ENGIE, a France Gas Liquides, a Gazprom, a GRDF, a GRTgaz, a Terega és a Total. A teljes jogú tagok mellett társult tagokat, partnertagokat és rendes tagokat is számlál.

([59]) Az ANODE alternatív energiaszolgáltatókat képvisel Franciaországban. A társulás tagjai az EkWateur, az Enercoop, az Energie d'ici, az Eni Gas & Power France, a Greenyellow, a Gaz Européen, a Planète OUI, a Plüm Energie, a SAVE, a Total Direct Energie, a Vattenfall és a Wekiwi.

(193) Az ANODE továbbá elengedhetetlennek tartja, hogy a tárolólétesítmények lekötésének és feltöltésének célját, valamint az ellentételezési mechanizmusban az ellátásbiztonság szempontjából figyelembe vett eszközök körét rendszeresen felülvizsgálják annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek a valós igényeknek. Az ANODE szerint ez annál is inkább fontos, mert Franciaország azt a hipotézist fogadta el, amely szerint a földgázfogyasztás – a villamosenergia-termelés nélkül – 2 %-kal csökken […].

(194) Az arányossággal kapcsolatban az ANODE úgy véli, hogy a CRE-nek figyelembe kell vennie a tárolók költségeivel és működésével kapcsolatos tapasztalatok gyarapodását, valamint a tárolásirendszer-üzemeltetők által viselt kockázat csökkenését. Úgy véli, hogy a tárolásirendszer-üzemeltetők RAB-megtérülését összhangba kell hozni a szállításirendszer-üzemeltetőkével.

5.2.4. *Commission de Régulation de l'Électricité et du Gaz (Villamosenergia- és Gázszabályozási Bizottság, a továbbiakban: CREG)* ([60])

(195) A CREG úgy véli, hogy nem bizonyított, hogy a földgázellátás biztonságának garantálásához mindenkor szükség van a teljes franciaországi tárolókapacitásra. A földgáz egy részét, amely jelentős is lehet, a szállítók arra használják, hogy a nyári és a téli földgázárak közötti különbségekkel spekulálva nyereségre tegyenek szert. Ezért az elszámolási mechanizmus egy díjmentes eszközt is jelenthet a szállítók számára ahhoz, hogy a földgázon nyereséget realizáljanak. Ez olyan versenyelőnyhöz juttatja a Franciaországban tevékenykedő szállítókat, amelyben a szomszédos országok szállítói nem részesülnek.

(196) Belgiumnak csak egy földgáztárolója van, a Fluxys Belgium által üzemeltetett loenhout-i tárolóhely ([61]). A CREG úgy véli, hogy ez a tárolóhely az Unió északnyugati részén található más tárolóhelyekkel áll versenyben.

(197) Bár a földgáz téli és nyári ára közötti spread 2017-ben és 2018-ban is alacsony volt, az Egyesült Királyság legnagyobb tárolólétesítményének kiesése miatt az EU északnyugati piacán megnőtt a tárolókapacitások foglaltsága. Ez az oka annak, hogy a 2016–2017-es és a 2017–2018-as idényben 87 %, illetve 84 % volt a loenhout-i tároló kihasználtsága.

(198) A 2018–2019-es idényben azonban alacsony, 54 % volt a kihasználtság, míg ugyanez az EU-28 esetében viszonylag állandó volt. A CREG ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy Franciaországban a tárolás kihasználtsága a 2017–2018-as idény 75 %-áról a 2018–2019-es idényben 94 %-ra nőtt. A loenhout-i tároló rugalmassági forrásként betöltött szerepét a francia tárolólétesítmények vették át, amelyek az új szabályozási-támogatási keretnek köszönhetően ki tudták használni a rendkívül alacsony díjakat. A CREG ezért úgy véli, hogy a francia ellentételezi mechanizmus bevezetése nagyon jelentős hatást gyakorolt Loenhoutra: csak azok a piaci szereplők maradtak aktívak Loenhoutban, amelyeknek már meglévő hosszú távú szerződéseik voltak. A CREG úgy véli, hogy a francia ellentételezési mechanizmus miatt a szomszédos tárolásirendszer-üzemeltetők arra kényszerülnek, hogy tárolókapacitásaikat határköltségen vagy az alatt értékesítsék.

(199) A CREG továbbá rámutat arra, hogy a 2019–2020-as idényben a kihasználtság mind Belgium (97 %), mind az EU-28 (97 %) esetében kivételes volt. Ez a 2019 nyári rendkívül alacsony földgázáraknak és a magas spreadnek tudható be.

(200) A CREG arra a következtetésre jutott, hogy nem zárható ki, hogy a Franciaországban alkalmazott ellentételezési mechanizmus torzítja a versenyt a franciaországi és a szomszédos tagállambeli tárolásirendszer-üzemeltetők között, a francia piacon tevékenykedő piaci szereplők és a szomszédos tagállamokban tevékenykedő piaci szereplők között, valamint egyrészről a földgáztároló-üzemeltetők, másrészről az LNG-üzemeltetők és a rendszerösszekötők üzemeltetői között.

([60]) A CREG a belga villamosenergia- és gázszabályozó bizottság.

([61]) A tárolóhely tárolókapacitása 780 millió köbméter (ami 9 TWh-nak felel meg).

5.2.5. *[…]* ([62])

(201) […] úgy véli, hogy az ellátásbiztonság rövid távú biztosítása érdekében mindenképpen földgázkészletet kell létrehozni, és a 2018-ban végrehajtott szabályozás elveit relevánsnak tartja. Mivel az ellátásbiztonsághoz szükséges tárolási térfogat nagyobb, mint az a „gazdaságos" térfogat, amelyet a piac spontán módon beárazna, a tárolásirendszer-üzemeltetők bevételeit ki kell egészíteni.

(202) A szabályozott kört azonban az ellátásbiztonsághoz feltétlenül szükséges tárolókapacitásokra kell korlátozni. Ez fontos annak biztosításához, hogy a végső fogyasztókat ne terheljék túlzott költségek. A túlméretezett hatókör a más tagállamban található tárolókat is hátrányosan érintheti, valamint az LNG-terminálokra és a rendszerösszekötőkre is hatással lehet.

(203) […] elismeri, hogy az ellátásbiztonsághoz szükséges tárolási térfogat pontos meghatározása összetett feladat. Mindazonáltal […] úgy véli, elképzelhető, hogy az ellátásbiztonság érdekében az összes földalatti tárolót be kell vonni a szükséges tárolók körébe. A közelmúltbeli fejleményekre tekintettel […] úgy véli, hogy a Franciaország által elfogadott forgatókönyvek különösen az LNG-források nagyobb mértékű felhasználásával számolhatnának, ami csökkentené az ellátásbiztonsághoz szükséges mennyiséget.

(204) […] megkérdőjelezi azt a döntést is, hogy a szabályozott kört kizárólag a földalatti tárolókapacitásokra korlátozzák, annál is inkább, mert a francia szabályozás elismeri az LNG-terminálokban lévő készleteket, és úgy véli, hogy ezek a készletek hozzájárulhatnak a földgázellátás biztonságához.

(205) Közép- és hosszú távon […] arra számít, hogy Franciaországnak meg kell oldania bizonyos gázinfrastruktúrák leszerelését. Ezért, még ha az importkapacitások növelésével csökkenteni is lehetne az ellátásbiztonság biztosítása érdekében tárolandó mennyiséget, ez az alternatíva végül nagyon költségesnek bizonyulhat. Ezért az ellátásbiztonság biztosítása érdekében relevánsabbnak tűnik a meglévő tárolókat használni, mint új importkapacitásokat kiépíteni.

5.2.6. *European Federation of Energy Traders (Energiakereskedők Európai Szövetsége, a továbbiakban: EFET)* ([63])

(206) Az EFET támogatja a francia hatóságok által 2018-ban bevezetett reformot, amely vonzó és versenyképes földgáztárolási piac létrehozását tette lehetővé Franciaországban.

(207) A támogatás összeegyeztethetőségével kapcsolatban az EFET nem kérdőjelezi meg az alapérték vagy a tőkemegtérülési ráta kiszámítására a CRE által meghatározott módszert. A szabályozott eszközök értékének a szabályozott eszközalapnak és egy szabályozott megtérülési rátának kellene megfelelnie.

(208) Az EFET nem gondolja, hogy a reform bevezetése versenytorzulást okozott volna a francia földgáztároló-üzemeltetők és más tagállamok üzemeltetői között – amit az is bizonyít, hogy 2018 óta folyamatosan nő az üzemeltetők franciaországi és külföldi részvétele –, illetve a földgáztároló-üzemeltetők és az LNG-terminálok üzemeltetői között, hiszen az LNG-terminálok piaci értéke 2018 óta folyamatosan nő.

5.2.7. *Elengy* ([64])

(209) A reform bevezetése nem csökkentette mesterségesen az LNG-terminálok használatára irányuló ösztönzőket. Először is, az intézkedés végrehajtása óta nőtt az Elengy termináljainak tevékenysége, és 2019-ben és 2020-ban rekordszintet ért el.

(210) Másodszor, az LNG-terminálok vonzerejét számos tényező befolyásolja: az uniós és az ázsiai piacok közötti különbség, a díjak, a hosszú távú szerződések megléte, a downstream piac mélysége és likviditása, a terminál rugalmassága és a kereskedelmi szabályok. A tárolásra vonatkozó intézkedés nem gyakorol közvetlen hatást ezekre a vonzerőt meghatározó tényezőkre, de közvetett és pozitív következményekkel járt. A reform ugyanis hozzájárult az uniós tárolókapacitás maximalizálásához azáltal, hogy növelte az uniós földgázpiac mélységét, lehetővé téve a földgáz tárolását és csökkentve a fogyasztók költségeit, amikor nagy a földgázkereslet, valamint azáltal, hogy növelte a francia piacon rendelkezésre álló likviditást.

([62]) […].
([63]) Az EFET több mint 100 energiakereskedelmi vállalatot tömörít, amelyek több mint 28 európai országban működnek.
([64]) LNG-terminál üzemeltető.

5.2.8. *Enovos* ([65])

(211) Az Enovos úgy véli, hogy amikor kellő számú különböző szereplő van a rendszerben, a piac a legalkalmasabb arra, hogy meghatározza egy adott eszköz értékét. A jelenlegi árverési mechanizmus tisztességes piaci értékelést eredményez. Ha az árverési rendszer egyes szereplők számára alacsonyabb vagy magasabb díjazást eredményez, a következő évek árverésein kiigazításokat kell végrehajtani.

5.2.9. *Fluxys* ([66])

(212) A Fluxys megjegyzi, hogy a földgáztárolás az utóbbi években jelentős kihívásokkal néz szembe az EU-ban, mivel egyre nehezebb fedezni a földgáztároló-üzemeltetők működési költségeit. Ezért a gyors piaci fejleményekre való reagálás érdekében olyan megfelelő gazdasági modellt kell bevezetni, amely tükrözi, milyen értéket jelent a földgáztárolás a rendszer számára, és hogyan járul hozzá az ellátásbiztonsághoz. Az egyoldalúan bevezetett támogatási mechanizmusok torzíthatják a más uniós tagállamokkal folytatott versenyt. Ezért az Unió minden tagállamára szigorú kritériumokon alapuló ellentételezési mechanizmust kell alkalmazni.

5.2.10. *Fédération nationale des mines et de l'énergie CGT (Nemzeti Bányászati és Energiaügyi Szövetség, a továbbiakban: FNME-CGT)* ([67])

(213) Az FNME-CGT szerint a franciaországi földgáztárolás reformja a következő két célt valósította meg: az energiabiztonság biztosítása a fogyasztók számára megfelelő költségen, valamint a szállítási hálózat megfelelő működésének biztosítása a szállítás biztosítása érdekében.

(214) Az FNME-CGT úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem minősíthető állami támogatásnak. Az FNME-CGT szerint az ellentételezést nem állami forrásokból finanszírozzák. Ezenkívül a szóban forgó intézkedés nem minősül olyan, kötelező jelleggel kivetett, ellenszolgáltatás nélküli szolgáltatásnak, mint amilyen az adó. Továbbá az FNME-CGT azzal érvel, hogy a szállításirendszer-használati díjnak a földgázfogyasztó számlájára történő áthárítása csak azon fogyasztók esetében kötelező, akik a szabályozott díjak alkalmazását választják, és hogy sem a tárolási díjtételből származó források, sem az ellentételezést beszedő üzemeltetők nem állnak állami ellenőrzés alatt.

(215) Az FNME-CGT úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem biztosít szelektív előnyt, mivel ezen infrastruktúrák tekintetében üzembentartási kötelezettség hárul a tárolásirendszer-üzemeltetőkre. Ezenkívül a szabályozás előírja, hogy a többletbevételt az üzemeltetőnek továbbítania kell a szállításirendszer-üzemeltetőknek, így az egy gazdasági lehetőség elvesztését jelenti.

(216) Abban az esetben, ha a szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősülne, az összeegyeztethető lenne a belső piaccal.

(217) Az FNME-CGT úgy véli, hogy a szabályozott eszközök értékelési módszere arányos az ellátásbiztonság célkitűzésével. Az üzemeltetők bevételeinek a nemzeti szabályozó hatóság által ellenőrzött és jóváhagyott költségeken alapuló szabályozásának bevezetése biztosította, hogy a végső fogyasztó átlátható módon előre meghatározott árat fizessen.

(218) Ezenkívül a RAB-értékelési módszert a Franciaországban szabályozott valamennyi infrastruktúra-használati díjra alkalmazzák, a villamosenergia-elosztás kivételével. A nyári/téli spreadeken alapuló értékelés nem tudta volna korrigálni egy olyan piac hiányosságait, amely nem volt képes megjeleníteni az árakban az eszközök biztosítási értékét. Ezenkívül az üzemeltetők RAB-ra vonatkozó javaslatait a CRE megbízásából független ellenőrzésnek vetették alá, ami az elfogadott kiinduló RAB csökkentéséhez vezetett. Továbbá a kiinduló RAB az eszközök amortizált értékét veszi figyelembe. Egyes teljesen amortizált eszközök még a RAB-ba is nulla értékkel kerültek be, így semmilyen ellentételezésben nem részesülnek.

(219) Az FNME-CGT szerint vannak más elemek is, amelyek alapján megállapítható, hogy az intézkedés arányos: a szabályozási kört rendszeresen felülvizsgálják a TEP keretében, a gázinfrastruktúra-üzemeltetők költségeit csak annyiban fedezik, amennyiben azok megfelelnek a „hatékony üzemeltetők" költségeinek, az ellentételezés szimmetrikus, ami kiiktatja a túlzott mértékű ellentételezés kockázatát, emellett a szabályozás célja a tárolókapacitás-lekötések és az árverési bevételek maximalizálása.

([65]) Energiaágazatbeli kereskedő.
([66]) Belgiumi gáztároló-üzemeltető.
([67]) A Munkavállalók Általános Szövetségéhez (CGT) tartozó francia szakszervezeti szövetség.

(220) Az FNME-CGT úgy véli, hogy az intézkedés nem gyakorolt negatív hatást a versenyre és a kereskedelemre. Először is, az egyes szolgáltatók által fizetendő ellentételezést a fogyasztási jellemzőik határozzák meg, függetlenül attól, hogy létesítményeik Franciaország területén vagy valamely szomszédos országban találhatók-e, így nem torzul a szolgáltatók közötti verseny. Másodszor, a tárolás nem áll versenyben az LNG-vel és a rendszerösszekötőkkel, amelyekkel inkább kiegészítik egymást. Az LNG-terminálok az LNG-ellátási láncra jellemző műszaki jellemzőkkel és működési korlátokkal rendelkeznek. Míg a tárolólétesítmények a csúcsfogyasztási igények kielégítésére szolgálnak, addig az LNG-terminálok és a gázrendszer-összekötők a földgázimportnak és a földgázellátási források diverzifikálásának az eszközei. A földgáztárolók és az LNG-terminálok egymást kiegészítő jellege lehetővé tette az Unióba olcsón importált LNG tárolását, ami a földgázfelhasználók javát szolgálja. Harmadszor, a szóban forgó intézkedés nem torzítja a más tagállamok tárolásirendszer-üzemeltetőivel folytatott versenyt, amit az is bizonyít, hogy az Unióban lévő valamennyi tároló lekötési aránya és kihasználtsága nőtt és magas szintet ér el.

(221) A TEP-ben meghatározottakkal ellentétben az FNME-CGT nem hiszi, hogy a földgázfogyasztás évi 2 %-kal fog csökkenni a földgáz új felhasználási módjainak fejlődése miatt. Az FNME-CGT hangsúlyozza az ellátásbiztonsággal kapcsolatos követelményeket, amelyekről gyakran megfeledkeznek az infrastruktúrák méretezésekor, ideértve az abban az esetben fennálló ellátási kötelezettséget, amikor átlagos időjárási körülmények között legfeljebb hat hónapig szünetel a fő ellátási forrás.

5.2.11. *GRTgaz* ([68])

(222) A GRTgaz szerint a hálózatot és a tárolókat egy egészként alakították ki, és mindkettő nélkülözhetetlen a téli kereslet kielégítéséhez. A GRTgaz 2018 elején szimulációkat végzett, amelyek az elmúlt teleknek megfelelő éghajlati forgatókönyvek figyelembevételével 115–125 TWh tárolási igényt jeleztek. A GRTgaz azt is jelzi, hogy LNG használata nélkül a maximumra, azaz 135 TWh-ra feltöltött tárolók nem elegendők egy olyan télre, amikor hidegcsúcs van.

(223) 2012 és 2018 között a GRTgaz rendszeresen figyelmeztetett a földalatti tárolók elégtelen mértékű lekötöttségéből és feltöltöttségéből eredő problémákra, különösen az ellátásbiztonságot és az ellátás folyamatosságát érintő kockázatokra. A GRTgaz továbbá úgy véli, hogy a 2018. november 1-jével létrehozott egységes övezet (TRF) megerősítette a tárolók szerepét a francia gázrendszerben.

5.2.12. *Magyar Földgáztároló* ([69])

(224) A földgáztárolás önmagában garanciát és értéket jelent a rendszer számára, amint azt a *Gas Infrastructure Europe* szövetség megbízásából készített tanulmányok is mutatják. Ezek az értékek nem tükröződnek a piaci árban ([70]). Ezért a Franciaországban bevezetetthez hasonló szabályozási beavatkozásra van szükség ([71]). A piaci alapú francia rendszer egyenlő versenyfeltételeket biztosít a más rugalmassági forrásokkal. Nem kerül sor túlzott mértékű ellentételezésre, mivel a szabályozott és a piaci bevételek közötti különbséget visszatérítik. Az ellentételezés átláthatóságát a CRE által meghatározott szabályok biztosítják. A szóban forgó intézkedés bevezetésének köszönhetően nem torzul a verseny a tárolási piacon vagy az energia-értékláncban. A szóban forgó intézkedés példaértékű a többi uniós ország számára.

5.2.13. *Total Direct Énergie* ([72])

(225) A TEP-rendeletben előírtaknak megfelelően 138,5 TWh-ban határozták meg az ellátásbiztonsághoz szükséges eszközök körét, míg az előző tárolási mechanizmusban csak 90 TWh volt a szükséges mennyiség.

(226) A Total Direct Énergie megkérdőjelezi azt a feltételezést, hogy a rendszerösszekötők használata 1 585 GWh/nap lesz, miközben a műszaki kapacitások 1 810 GWh/napot tesznek ki. Ez a különbség nem tűnik indokoltnak. Aktualizálni kellene a rakományok szállítási idejét, amely tíz nap, és figyelembe kellene venni a kötelező érvényű LNG-szállítási szerződéseket (ezáltal csökkenteni lehetne az átlagos szállítási időt). Végül a mindössze hat–kilencnapos hideghullámok figyelembevétele azt eredményezi, hogy csökken az LNG nyeresége.

([68]) Gázszállításirendszer-üzemeltető.
([69]) Gáztároló-üzemeltető.
([70]) A Gas Infrastructure Europe (GIE) megbízásából készített tanulmány: *Gas Storage Market Disilures* [A gáztárolási piac zavarai], Pöyry, 2017. szeptember.
([71]) A Gas Infrastructure Europe (GIE) megbízásából készített tanulmány: *Measures for a sustainable gas storage market* [A fenntartható gáztárolási piacot szolgáló intézkedések], FTI-CL Energy, 2018. október.
([72]) Az energiaágazatban tevékenykedő vállalat.

(227) Az infrastruktúrák körének túlméretezése automatikusan a tárolásirendszer-üzemeltetők túldíjazását eredményezné. A kiinduló RAB-nak figyelembe kellett vennie a már leírt értékcsökkenést. A Total Direct Énergie úgy véli továbbá, hogy a tárolásirendszer-üzemeltetői tevékenység a viselt kockázatokhoz képest túldíjazott. Ez a tevékenység valójában nincs nagyobb kockázatoknak kitéve, mint a szállításirendszer-üzemeltetők tevékenysége. Tehát semmi nem indokolja a magasabb megtérülési rátát. Ezért a RAB-ra vonatkozóan elfogadott megtérülési ráta nem lehet magasabb, mint a szállításirendszer-üzemeltetőké, amelyet a CRE jelenleg 5,25 %-ban állapít meg.

(228) A Total Direct Énergie úgy véli továbbá, hogy az intézkedés mérete valószínűleg torzítja az árjelzéseket a nagykereskedelmi piacokon, és nem ösztönzi a szereplőket más rugalmassági eszközök (pl. a rendszerösszekötők és az LNG) lekötésére, noha ezek ugyanolyan fontosak. A Total Direct Énergie megjegyzi, hogy a rendszerösszekötő-kapacitások hosszú távú lekötései úgy fognak lejárni az elkövetkező években, hogy a jelenlegi piaci jelzések nem ösztönzik a megújításukat.

5.2.14. *Uniper Energy Storage* ([73])

(229) A tárolókapacitás rendelkezésre állása alapvető fontosságú a teljes földgázbehozatali infrastruktúra biztonságos és gazdaságos működésének biztosításához. A földalatti földgáztárolás piaci feltételei azonban nem tükrözik azt a tényt, hogy a piacnak ösztönöznie kellene a tárolókapacitás teljes kihasználását ([74]). A tárolásirendszer-üzemeltetők évek óta azzal szembesülnek, hogy jelentősen csökkenek a piaci árak. A helyzetet súlyosbítja, hogy a tárolókhoz való hozzáférésre és a piaci alapú vagy szabályozott rugalmasságra vonatkozó különböző nemzeti jogszabályi rendelkezésektől függően eltérő versenyhelyzetekkel találkozhatunk Európában. Ezért egységesíteni kell a földgáztárolást szabályozó nemzeti rendszereket ([75]).

5.2.15. *Union Professionnelle des Industries Privées du Gaz (Gázipari Magánvállalatok Szakmai Szövetsége, a továbbiakban: UPRIGAZ)* ([76])

(230) Az UPRIGAZ emlékeztet arra, hogy Franciaország már módosította tárolásszabályozási mechanizmusát, miután hatáskörrel való visszaélés miatt az Államtanács előtt fellebbezett a korábbi mechanizmus ellen. Úgy véli, hogy az aktualizált mechanizmus releváns, és lehetővé teszi a tárolási termékek valós piaci értékének megjelenítését Franciaországban.

(231) Az UPRIGAZ véleménye szerint a földgáztárolásra vonatkozó szabályozási rendszer nem akadályozza a francia LNG-terminálok és a szomszédos országokban található LNG-terminálok használatát. A francia LNG-terminálok 2017-ben 9,6 Gm^3 mennyiséget bocsátottak ki. A 2018-ban (11,1 Gm^3) és 2019-ben (21,5 Gm^3) kibocsátott mennyiségek kétségtelenül azt mutatják, hogy ebben az időszakban a piac érdeklődést mutatott a francia LNG-terminálok iránt. Ugyanez figyelhető meg a szomszédos országokban található LNG-terminálok esetében is. A kibocsátott mennyiségek jelentős mértékben nőttek Belgiumban (a 2017-es 1,1 Gm^3-ről 2019-re 6,7 Gm^3-re) és Hollandiában (a 2017-es 0,8 Gm^3-ről 2019-re 7,9 Gm^3-re).

(232) Az UPRIGAZ úgy véli továbbá, hogy a francia hatóságok által alkalmazott módszer és különösen az a feltételezés, hogy a rendszerösszekötési pontokon a nem megszakítható betáplálási kapacitás 100 %-a rendelkezésre áll, nem eredményezi a verseny korlátozását.

(233) Végezetül az UPRIGAZ úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem biztosít jogtalan előnyt a francia tárolásirendszer-üzemeltetők számára külföldi társaikkal szemben.

6. A SZÓBAN FORGÓ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

6.1. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás

(234) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint az állami támogatás „a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.

([73]) Gáztároló-üzemeltető.

([74]) A Gas Infrastructure Europe (GIE) megbízásából készített tanulmányok: *Gas Storage Market Failures* [A gáztárolási piac hiányosságai], Pöyry, 2017. szeptember és *Value of the gas storage infrastructure for the electricity system* [A gáztárolási infrastruktúra értéke a villamosenergia-rendszer számára], Artelys, 2019. október.

([75]) A Gas Infrastructure Europe (GIE) megbízásából készített tanulmány: *Measures for a sustainable gas storage market* [A fenntartható gáztárolási piacot szolgáló intézkedések], FTI-CL Energy, 2018. október.

([76]) Az UPRIGAZ a teljes gázellátási láncban vagy annak egy részében működő vállalatokat tömöríti: Dalkia France, Eni, ENGIE, Equinor, ENGIE Cofely, Naturgy, Total Energie Gaz, Teréga, Total Gaz Électricité Holdings France.

(235) Ahhoz, hogy egy intézkedést állami támogatásnak lehessen minősíteni, a következő feltételek együttes teljesülése szükséges: a) az intézkedés az államnak betudható és azt állami forrásokból finanszírozzák; b) az intézkedés szelektív előnyt biztosít, amely bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk előállítását előnyben részesítheti; és c) intézkedés torzítja a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyeget, és befolyásolhatja a tagállamok közötti kereskedelmet.

6.1.1. *Állami források és az államnak való betudhatóság*

(236) Ahhoz, hogy az intézkedések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősüljenek, azokat egyrészt közvetlenül vagy közvetve állami forrásból kell nyújtani, másrészt pedig az államnak betudhatónak kell lenniük ([77]).

(237) Először is, az intézkedés tagállamnak tulajdoníthatóságára vonatkozó feltételt illetően azt kell megvizsgálni, hogy a hatóságokról megállapítható-e, hogy részt vettek az intézkedés meghozatalában ([78]).

(238) E tekintetben mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a szabályozási mechanizmust egy 2017-ben elfogadott törvény ([79]) hozta létre, a hatályát rendelettel ([80]) állapították meg, részletes szabályait pedig a független közigazgatási hatóságként működő CRE határozatokkal állapítja meg a törvény által ráruházott hatáskör keretein belül (lásd a (15)–(17) preambulumbekezdést). A CRE határozza meg különösen az alapvető infrastruktúrakapacitások árverés útján történő értékesítésének szabályait, a tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételét és az ATRT-díjakba épített tárolási díjtétel számítási módszerét. A szabályozási mechanizmust tehát az államnak betudhatónak kell tekinteni.

(239) Másodsorban, ami az állami forrásokból történő közvetlen vagy közvetett finanszírozásra vonatkozó feltételt illeti, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy nem szükséges minden esetben bizonyítani a közvetlen állami finanszírozást ahhoz, hogy az egy vagy több vállalkozásnak biztosított előnyt az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak lehessen tekinteni ([81]).

(240) A Bíróság különösen megállapította, hogy az állami szabályozás által előírt kötelező hozzájárulásokból fizetett olyan alapot, amelyet ugyancsak e szabályozásnak megfelelően kezelnek és osztanak szét, az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami forrásnak lehet minősíteni, még ha azt a hatóságtól elkülönülő jogalany is kezeli ([82]). Az, hogy e jogalanyok közjogi vagy magánjogi jogalanyok-e, önmagában nem meghatározó ([83]). A döntő tényező e tekintetben az, hogy e jogalanyokat az állam felhatalmazza arra, hogy állami forrásokat kezeljenek, és nem egyszerűen a saját pénzügyi forrásaikból történő vásárlás kötelezettsége terheli őket ([84]). Az *ENEA S.A.* ügyben hozott ítéletében a Bíróság megállapította, hogy egy intézkedést akkor nem nyújtottak állami forrásból, ha az ezen intézkedésből eredő többletköltségeket nem lehet teljesen áthárítani a végfelhasználókra ([85]). Ezenkívül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az ilyen hozzájárulások kiszámításának módja pontosan meghatározható rendeleti úton vagy egy közjogi szerv, például a nemzeti szabályozó hatóság határozatával anélkül, hogy ez kizárná az „állami szabályozás által előírt kötelező hozzájárulás” minősítést ([86]).

([77]) A C-482/99. sz., *Franciaország kontra Bizottság* ügyben 2002. május 16-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2002:294) 24. pontja; a C-677/11. sz., *Doux Élevage SNC és Coopérative agricole UKL-ARREE* ügyben 2013. május 30-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:348) 27. pontja; a C-262/12. sz., *Association Vent De Colère! és társai* ügyben 2013. december 19-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:851) 16. pontja.

([78]) A C-262/12. sz., *Association Vent De Colère! és társai* ügyben 2013. december 19-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:851) 17. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

([79]) 2017. december 30-i 2017-1839. sz. törvény a szénhidrogének kutatásának és kitermelésének megszüntetéséről, valamint az energiával és a környezettel kapcsolatos egyes rendelkezések megállapításáról.

([80]) A 2020-456. sz. TEP-rendelet.

([81]) A C-482/99. sz., *Franciaország kontra Bizottság* ügyben 2002. május 16-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2002:294) 36. pontja; a C-677/11. sz., *Doux Élevage SNC és Coopérative agricole UKL-ARREE* ügyben 2013. május 30-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:348) 34. pontja; a C-405/16. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2019. március 28-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:268) 55. pontja; a T-217/17. sz., *FVE Holýšov I és társai kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítélet (ECLI:EU:T:2019:633) 105. pontja.

([82]) A C-173/73. sz., *Olaszország kontra Bizottság* ügyben 1974. július 2-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:1974:71) 35. pontja; a C-262/12. sz., *Association Vent De Colère! és társai* ügyben 2013. december 19-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2013:851) 25. pontja; a C-405/16. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2019. március 28-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:268) 58. pontja és a T-217/17. sz., *FVE Holýšov I és társai kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítélet (ECLI:EU:T:2019:633) 107. pontja.

([83]) A T-217/17. sz., *FVE Holýšov I és társai kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítélet (ECLI:EU:T:2019:633) 126. pontja.

([84]) A C-405/16. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2019. március 28-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:268) 59. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat és a T-217/17. sz., *FVE Holýšov I és társai kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítélet (ECLI:EU:T:2019:633) 108. pontja.

([85]) A C-329/15. sz., *ENEA* ügyben 2017. szeptember 13-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2017:671) 30. pontja.

([86]) A C-706/17. sz., *Achema és társai* ügyben 2019. május 15-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:407) 66. pontja.

(241) Az *Essent Netwerk Noord* ügyben hozott ítéletben ([87]) a szóban forgó intézkedést adónak, tehát állami forrást magában foglaló intézkedésnek minősítették, mivel az állam a törvény értelmében a szállított kilowattórák számának objektív kritériuma alapján vetette ki a pótdíjat a villamosenergia-vásárlókra ([88]). A Bíróság e tekintetben pontosította, hogy a díj fizetőjének minősége kevésbé lényeges, mivel a díj az árura vagy az ezzel kapcsolatos szükségszerű tevékenységre vonatkozik ([89]).

(242) Ezenkívül a *2012. évi EEG*-re vonatkozó ítéletében ([90]) a Bíróság egyértelművé tette, hogy az állami források meglétének megállapításához nem elegendő, hogy a szolgáltatókkal szembeni pénzügyi teher beszedése fakultatív és azt csak „a gyakorlatban" hárítják át a végső fogyasztóra.

(243) A jelen esetben egyfelől a tárolásirendszer-üzemeltetők költségeinek fedezése a szénhidrogéntörvényben előírt szállításirendszer-használati díjak révén tartozik a szabályozási mechanizmus hatálya alá (lásd a (17) és (104) preambulumbekezdést). A CRE a törvényben előírt hatáskörében eljárva (lásd a (17) preambulumbekezdést) egy díjtételt vezetett be az ATRT-díjakba (tárolási díjtétel), amely a szóban forgó szabályozási mechanizmus finanszírozására szolgál (lásd a (90) preambulumbekezdést). A finanszírozás a szállításirendszer-üzemeltetőnek az ellentételezés beszedésével és továbbításával kapcsolatos szolgáltatásának költségét is fedezi (lásd a (105) preambulumbekezdést).

(244) A CRE 2018. február 7-i határozata ([91]) értelmében minden olyan szállító, amely legalább egy szállítási-elosztási csatlakozási ponton (PITD) nem megszakítható szállítási kapacitást kapott, köteles megfizetni ezt a tárolási díjtételt annak a szállításirendszer-üzemeltetőnek, amellyel szállítási szerződést kötött (lásd a (99) preambulumbekezdést). Az egyes szállítók tárolási díjtételének összegét a közüzemi földgázelosztó hálózatokra csatlakoztatott, nem kiléptethető és nem megszakítható ügyfeleik téli modulációja alapján állapítják meg a CRE által meghatározott módszer szerint (lásd a (21) preambulumbekezdést). Az érdekelt felek álláspontjával ellentétben a fentiekből az következik, hogy a tárolási díjtétel a szállítók számára törvényileg előírt kötelező hozzájárulásnak minősül, nem pedig lehetőségnek, amelynek összegét az ügyfeleik téli modulációjának objektív kritériuma alapján számítják ki a CRE által megállapított módszer alapján. Ezeket a hozzájárulásokat úgy számítják ki, hogy azok fedezzék a szállításirendszer-üzemeltetők e szolgáltatással kapcsolatos valamennyi költségét.

(245) Ezt az elemzést támasztja alá az a tény is, hogy a szállítók által fizetett tárolási díjat a szabályozott földgázértékesítési díjakban kötelezően át kell hárítani a fogyasztókra (lásd a (98)–(101) preambulumbekezdést).

(246) Másfelől a szénhidrogéntörvény értelmében a szállításirendszer-üzemeltetők az ATRT-díjakon keresztül beszedett összegek egy részét a CRE mint közjogi szerv által meghatározott szabályok szerint továbbítják a szabályozási mechanizmus hatálya alá tartozó tárolásirendszer-üzemeltetőknek. E rész összegét, valamint a beszedési és továbbítási szolgáltatás költségét a CRE állapítja meg (lásd a (90) preambulumbekezdést). Ezért törvényben jelölik ki és hatalmazzák fel a szállításirendszer-üzemeltetőket a tárolási díjak beszedésére és az azokból befolyt összegeknek a szabályozott tárolásirendszer-üzemeltetők részére történő továbbítására. A szállításirendszer-üzemeltetők nem rendelkeznek szabadon e pénzeszközök felett, mivel nincs mérlegelési jogkörük e pénzeszközök meghatározását és rendeltetését illetően, amelyek kötelező újraelosztás alá esnek, és amelyek összegéről a CRE dönt.

(247) Következésképpen az ATRT-díjakban lévő tárolási díjtétel, amely a szabályozási mechanizmus finanszírozását biztosítja, a szabályozott díjak keretében a CRE felügyelete mellett mind a szállítók, mind a fogyasztók számára törvényileg előírt kötelező hozzájárulásnak minősül. Ezenkívül a tárolási díjtételből származó pénzeszközöket a szállításirendszer-üzemeltetők kezelik és osztják el. A Bizottság ezért úgy véli, hogy az intézkedést állami forrásból nyújtják.

6.1.2. *Szelektív előny*

(248) Ami az előny meglétét illeti, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint formájától függetlenül állami támogatásnak minősül az az intézkedés, amely közvetlenül vagy közvetve alkalmas vállalkozások előnyben részesítésére, illetve amely olyan gazdasági előnynek tekinthető, amelyet a kedvezményezett vállalkozás az általános piaci feltételek között nem érhetett volna el ([92]).

([87]) A C-206/06. sz., *Essent Netwerk Noord BV* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:413).
([88]) A C-206/06. sz., *Essent Netwerk Noord BV* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:413) 47. és 66. pontja.
([89]) A C-206/06. sz., *Essent Netwerk Noord BV* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:413) 49. pontja.
([90]) A C-405/16. P. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2019. március 28-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:268).
([91]) 2018. február 7-i 2018-022. sz. határozat a GRTgaz és a TIGF földgázszállítási rendszerei használati díjának 2018. április 1-jei változásáról.
([92]) A C-206/06. sz., *Essent Netwerk Noord BV* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:413) 79. pontja; a C-74/16. sz., *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania* ügyben 2017. június 27-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2017:496) 65. pontja és a C-706/17. sz., *Achema és társai* ügyben 2019. május 15-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:407) 74. pontja.

(249) A jelen ügyben a szabályozási mechanizmus lehetővé teszi a szabályozott tárolásirendszer-üzemeltetők számára, hogy garantált bevételben, azaz „engedélyezett bevételben" részesüljenek, amelyet a CRE úgy állapít meg, hogy biztosítsa a költségeik fedezését, amennyiben azok megfelelnek egy „hatékony üzemeltető" költségeinek, valamint lehetővé teszi a befektetett tőke rendes megtérülését (lásd a fenti (21) preambulumbekezdést). Ezt az engedélyezett bevételt az üzemeltetők által közvetlenül kapott bevételek, valamint – amennyiben ezek a bevételek alacsonyabbak az engedélyezett bevételnél – a szállításirendszer-üzemeltetők által fizetett tárolási ellentételezés biztosítja. Így a szabályozott tárolásirendszer-üzemeltetők, amelyek esetleges veszteségeit ily módon ellentételezik, többé nincsenek kitéve a szokásos piaci feltételekből fakadó bizonytalanságnak. Ezért az érdekelt felek által előterjesztett érvekkel ellentétben a Bizottság úgy véli, hogy az alapvető tárolási infrastruktúrák üzemeltetői gazdasági előnyhöz jutnak.

(250) Az előny szelektivitását illetően a Bíróság megállapította, hogy e feltétel értékeléséhez azt kell meghatározni, hogy egy adott jogrendszer keretében valamely nemzeti intézkedés előnyben részesít-e „bizonyos vállalkozások[at] vagy bizonyos áruk[at]" az említett rendszer által kitűzött célra tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő és ezáltal eltérő bánásmódban részesülő más vállalkozásokhoz vagy árukhoz képest ([93]).

(251) A jelen esetben a szabályozási mechanizmus csak a franciaországi földgázellátás biztonságának közép- és hosszú távú garantálásához szükségesnek tekintett földalatti földgáztárolási infrastruktúrára vonatkozik. Ezen alapvető infrastruktúrák teljes listáját rendelettel határozzák meg (lásd a (19) preambulumbekezdést).

(252) A 2018–2019-es téli időszakra vonatkozóan ez a lista átmeneti jelleggel a Franciaország területén található valamennyi tárolási infrastruktúrát tartalmazta (lásd a (16) preambulumbekezdést). A szabályozás jelenlegi állása szerint az alapvető tárolási infrastruktúra a 2019–2023-as időszakban a Franciaország területén üzemben lévő valamennyi tárolási infrastruktúrának felel meg, így nem foglalja magában a három takarékra tett infrastruktúrát, valamint a két földgáztároló-projektet (lásd a (49) és (50) preambulumbekezdést). A jelenlegi TEP-ben az is szerepel, hogy a TEP következő felülvizsgálatakor szűkíteni fogják az alapvető infrastruktúrák listáját (lásd az (52) preambulumbekezdést).

(253) Ennek megfelelően a takarékra tett földgáztárolók nem tartoznak a szabályozási mechanizmus hatálya alá. Franciaország továbbá azzal számol, hogy a jelenleg működő telephelyek közül a jövőben néhány kikerül majd a szabályozás alól amiatt, hogy a TEP-ben meghatározottak szerint csökkenni fog a földgázfogyasztás. Más tagállamok, köztük a szomszédos tagállamok tárolásirendszer-üzemeltetői szintén nem tartoznak a szabályozás hatálya alá. Ezenkívül nem tartoznak a hatálya alá az egyéb rugalmassági eszközök, például az LNG-terminálok vagy a rendszerösszekötők üzemeltetői, amelyek szintén hozzájárulnak az ellátásbiztonság biztosításához.

(254) Ezért az érdekelt felek álláspontjával ellentétben a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés még abban az esetben is szelektív előnyt biztosítana, ha a szelektív előny meglétét nemzeti szinten vizsgálnánk és az csak földgáztárolási infrastruktúrát érintené, mivel ez az előny a jelenlegi TEP listájában szereplő alapvető tárolási infrastruktúra üzemeltetői számára van fenntartva.

(255) Következésképpen a szóban forgó intézkedés előnyben részesíthet bizonyos vállalkozásokat az említett rendszer által kitűzött célra tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő más vállalkozásokhoz képest.

6.1.3. *A versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás*

(256) Ami a tagállamok közötti kereskedelem lehetséges érintettségét illeti, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az a körülmény, hogy valamely gazdasági ágazatot, például a földgázágazatot uniós szinten liberalizáltak, a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt tényleges vagy potenciális hatással ruházhatja fel a támogatásokat ([94]).

([93]) A C-518/13. sz., *Eventech* ügyben 2015. január 14-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2015:9) 53–55. pontja, valamint a C-20/15. P. és C-21/15. P. sz., *Bizottság kontra World Duty Free Group SA és társai* ügyben 2016. december 21-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2016:981) 54. pontja.

([94]) A C-667/13. sz., *Banco Privado Português és Massa Insolvente do Banco Privado Português* ügyben 2015. március 5-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2015:151) 51. pontja, a C-150/16. sz., *Fondul Proprietatea* ügyben 2017. május 18-án hozott ítélet (ECLI:EU:C:2017:388) 34. pontja és a C-706/17. sz., *Achema és társai* ügyben 2019. május 15-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2019:407) 94. pontja.

(257) Jelen esetben a szabályozási mechanizmus bevezetése a franciaországi alapvető tárolási infrastruktúra üzemeltetőit előnyhöz juttatja versenytársaikkal szemben. Ez mindenekelőtt a más tagállamok tárolásirendszer-üzemeltetőit érinti, még akkor is, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a piac – egyesek állítása szerint – regionális léptékű. Az érdekelt felek beadványai alapján a Bizottság nem tudja kizárni azt, hogy az intézkedés a szomszédos országokban hatást gyakorol a földgáztárolásra, különösen Belgiumban, ahol a földgáztárolás nem részesül garantált díjazásban.

(258) A Bizottság nem zárhatja ki a más rugalmassági eszközök üzemeltetőire, például az LNG-terminálok és a rendszerösszekötők üzemeltetőire gyakorolt hatást sem. Az állam ugyanis még abban az esetben sem egészíti ki azonos módon a bevételeiket, ha ők is engedélyezett bevétel alapú rendszerben működnek, mint ahogy azt az érdekelt felek jelezték.

(259) mivel a földgázpiacot uniós szinten liberalizálták, az ezen ágazaton belül valamely vállalkozásnak nyújtott bármilyen előny hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés alkalmas arra, hogy befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.

(260) A szóban forgó intézkedés célja jelen esetben az, hogy bizonyos bevételt biztosítson az alapvető tárolási infrastruktúrák üzemeltetői számára. A Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés alkalmas arra, hogy torzítsa a versenyt.

6.1.4. *A szóban forgó intézkedés állami támogatásnak minősítésére vonatkozó következtetés*

(261) A (234)–(260) preambulumbekezdésben kifejtett okokból a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikke értelmében vett állami támogatásnak minősül.

6.2. **Az állami támogatás jogellenessége**

(262) Azzal, hogy 2018. január 1-jétől engedélyezett bevételt állapítottak meg a tárolásirendszer-üzemeltetők számára, árveréseket szerveztek és 2018. április 1-jével tárolási díjtételt vezettek be az ATRT-díjakba, a francia hatóságok állami támogatásnak minősülő szabályozási mechanizmust vezettek be.

(263) A francia hatóságok nem jelentették be a Bizottságnak az intézkedést azt megelőzően, hogy megkezdték volna a annak végrehajtását. Franciaország ezzel megsértette az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedést jogellenesen hajtották végre.

6.3. **A támogatás összeegyeztethetősége a belső piaccal**

6.3.1. *A szóban forgó intézkedés összeegyeztethetősége értékelésének jogalapja*

(264) A földgáztárolási infrastruktúra szabályozására Franciaország által bevezetett mechanizmus célja az, hogy a földgázellátás biztonságának közép- és hosszú távú biztosítása érdekében elősegítse a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlesztését.

(265) A Bizottság megjegyzi, hogy ez az első alkalom, hogy egy földgáztárolási szabályozási mechanizmus belső piaccal való összeegyeztethetőségét értékelik.

(266) Ilyen jellegű intézkedésről sem a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás ([95]), sem más bizottsági iránymutatás nem rendelkezik.

(267) A szabályozási mechanizmus belső piaccal való összeegyeztethetőségét az EUMSZ rendelkezései és különösen az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján kell értékelni, amely kimondja, hogy belső piaccal összeegyeztethető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben.

([95]) A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 200., 2014.6.28., 1. o.).

(268) Így ahhoz, hogy a támogatást összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, egyrészt elő kell segítenie bizonyos gazdasági tevékenységek vagy gazdasági régiók fejlődését, másrészt nem befolyásolhatja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben ([96]).

(269) Az első feltétel tekintetében a Bizottság azt vizsgálja, hogy a támogatási rendszer azt a célt szolgálja-e, hogy bizonyos gazdasági tevékenységek fejlődését elősegítse. A második feltétel tekintetében a Bizottság a tervezett támogatásnak az általa támogatni kívánt tevékenységek fejlődésére gyakorolt pozitív hatásait mérlegeli azokkal a negatív hatásokkal szemben, amelyeket a támogatás a verseny torzulása és a kereskedelemre gyakorolt kedvezőtlen hatások tekintetében a belső piacra gyakorolhat.

6.3.2. *Valamely gazdasági tevékenység fejlődésének elősegítése*

6.3.2.1. A fejlesztett gazdasági tevékenység

(270) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében ahhoz, hogy egy támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, elő kell segítenie bizonyos gazdasági tevékenységek vagy gazdasági régiók fejlődését ([97]). Ösztönző hatással kell bírnia az érintett vállalkozásra vagy vállalkozásokra azáltal, hogy oly módon változtatja meg a magatartásukat, hogy elősegítse egy olyan gazdasági tevékenység fejlesztését, amely a támogatás nélkül nem, vagy korlátozottan, vagy más módon történne meg. A támogatás nem támogathatja valamely gazdasági tevékenység azon költségeit, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálhatja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát.

(271) A támogatás révén fejlesztett gazdasági tevékenység jelen esetben a franciaországi földgáztárolás.

(272) A szabályozási mechanizmus célja, hogy megváltoztassa a földgáztároló-üzemeltetők gazdasági magatartását. A francia hatóságok jelezték, hogy abban az esetben, ha Franciaország nem vezette volna be a szabályozási mechanizmust, és megszüntette volna a tárolási kötelezettségek korábbi rendszerét, a tárolásirendszer-üzemeltetők által alkalmazott ár nagyon közel lenne a földgáz értékesítési árainak spreadjéhez. A spreadek azonban 2009 óta csökkennek. Ennek következtében a reform végrehajtása előtt alkalmazott árak már nem voltak elegendőek ahhoz, hogy a tárolásirendszer-üzemeltetők fedezzék költségeiket. 2014-ben és 2015-ben három földgáztárolót tettek takarékra azt követően, hogy Franciaországban romlott a földgáztárolás jövedelmezősége (lásd a (10) preambulum-bekezdést). Franciaország ekkor felismerte, hogy valós a kockázata annak, hogy az üzemeltetők még tovább csökkentik a piacon kínált tárolókapacitást, és további tárolóhelyeket állítanak le.

(273) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a tárolóhelyek kihasználtsága is csökkent. A 2017–2018-as időszakban csak 63 % volt a tárolókapacitások lekötési aránya. A lekötési arány csökkenése következtében tovább csökkentek az üzemeltetők bevételei.

(274) A reform hatására nőttek a lekötési arányok, majd a 2018–2019-es és a 2019–2020-as időszakban 93 %-ot ért el tárolókapacitások lekötöttsége.

(275) A kontrafaktuális forgatókönyv szerint a szabályozási mechanizmus bevezetése nélkül fennállt volna a veszélye annak, hogy Franciaországban jelentősen csökken a földgáztárolási gazdasági tevékenység. A reform végrehajtása óta eltelt időben az engedélyezett bevételek, valamint a tárolásirendszer-üzemeltetők azon kötelezettsége, hogy tárolókapacitásaikat árveréseken bocsássák rendelkezésre, elősegítették a tárolásirendszer-üzemeltetők gazdasági tevékenységének fejlődését.

(276) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a szabályozási mechanizmus elősegíti a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődését Franciaországban.

6.3.2.2. A támogatási rendszer összeegyeztethetősége az uniós jog egyéb rendelkezéseivel

(277) A Bizottság megállapítja, hogy a szóban forgó intézkedés és a fejlesztett gazdasági tevékenység összhangban van az uniós jog rendelkezéseivel.

([96]) A C-594/18. P. sz., *Ausztria kontra Bizottság* (Hinkley Point C) ügyben 2020. szeptember 22-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2020:742) 19. pontja.

([97]) Amint azt a Bíróság legutóbb az *Ausztria kontra Bizottság* ügyben hozott, 2020. szeptember 22-i ítéletében is megerősítette (ECLI:EU:C:2020:742).

(278) Az energiaügy területén minden olyan adónak, amely valamely állami támogatási intézkedés finanszírozására szolgál, összhangban kell lennie különösen az EUMSZ 30. és 110. cikkével. Jelen esetben kötelező hozzárendeltségi viszony áll fenn a tárolási díjtétel és a tárolásirendszer-üzemeltetőknek nyújtott támogatás között (lásd a (246) preambulumbekezdést). Mindazonáltal az EUMSZ tilthatja a nemzeti és importált árukat azonos kritériumok alapján sújtó díjat, amennyiben e díj bevételének célja azon tevékenységek támogatása, amelyek elsősorban a megadóztatott nemzeti áruk számára előnyösek.

(279) Egyfelől a jelen esetben a tárolási díjtételt azok a szállítók fizetik, akik a – szinte teljes egészében importált – földgázt szállító hálózatot használják, és ez független attól, hogy a szállító francia-e vagy sem (lásd a (98)–(100) preambulumbekezdést). Másfelől a kedvezményezettek a földgáztárolási infrastruktúra üzemeltetői. A francia és a külföldi szállítók megkülönböztetésmentes hozzáféréssel rendelkeznek a földgáztárolásirendszer-üzemeltetők által szervezett árverésekhez (lásd a (20) preambulumbekezdést). Nem olyan helyzetről van tehát szó, amelyben a díjkivetés elsősorban a megadóztatott nemzeti áruk számára előnyös. Az EUMSZ 30. és 110. cikkében foglaltak tehát teljesülnek.

(280) Emellett, amint azt a (12) preambulumbekezdésben leírtuk, a 2009/73/EK irányelv 33. cikke kifejezetten lehetőséget biztosít a tagállamok számára, hogy a tárolási infrastruktúrára vonatkozó szabályozást vezessenek be. A földgáztárolás is egyike azon intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok az (EU) 2017/1938 rendeletből eredő kötelezettségek, különösen a belföldi fogyasztók ellátásbiztonságának biztosítására vonatkozó kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében hozhatnak az említett rendeletben meghatározott feltételek mellett, valamint a földgáz belső piaca megfelelő és folyamatos működésének figyelembevételével.

6.3.2.3. A gazdasági tevékenység fejlődéséhez való hozzájárulásra vonatkozó következtetés

(281) A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés – az uniós jog egyéb rendelkezéseivel összhangban – hozzájárul a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődéséhez Franciaországban.

6.4. **A támogatás negatív hatásai nem befolyásolják hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben**

(282) A Bizottság értékeli, hogy a támogatás negatív hatásai nem befolyásolják-e hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben. A Bizottság először részletesen bemutatja a támogatás pozitív hatásait, figyelembe véve a közös érdeket is, másodszor pedig értékeli a támogatás kereskedelemre gyakorolt negatív hatásainak korlátozásához szükséges elemeket, vagyis a támogatás szükségességét, megfelelőségét, arányosságát és átláthatóságát. Ezen elemzés fényében a Bizottság azonosítja a kereskedelemre gyakorolt fennmaradó hatásokat, mielőtt mérlegelné a támogatás belső piacra gyakorolt pozitív és negatív hatásait.

6.4.1. *A támogatás pozitív hatásai*

(283) A (270)–(276) preambulumbekezdésben kifejtetteknek megfelelően a támogatási rendszer pozitív hatással van a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődésének elősegítésére Franciaországban.

(284) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődése kedvező hatást gyakorol Franciaország közép- és hosszú távú földgázellátásának biztonságára. A tárolásra azért van szükség, hogy a hidegcsúcsok idején a hálózat képes legyen kielégíteni a keresletet, és hogy szűk keresztmetszet esetén a szállítóhálózaton biztosítani lehessen a szállítási szolgáltatást.

(285) A hidegcsúcsok tekintetében Franciaország szimulációkat végzett a közép- és hosszú távú földgázkereslet és a földgázellátási kapacitás szintjére vonatkozóan. Ennek keretében megbecsülték az egy és harminc nap közötti időtartamú – Franciaországban ötvenévente csak egyszer előforduló – hidegcsúcsok idején jelentkező földgázigényt (lásd a (25) preambulumbekezdést). A francia hatóságok több hipotézist vettek figyelembe a földgázfogyasztás következő tíz évben várható alakulásával kapcsolatban. Végül azt a hipotézist tartották meg, amely szerint a fogyasztás 2 %-kal fog csökkenni a 2018 és 2028 közötti időszakban (lásd a (26) preambulumbekezdést). Megbecsülték a megszakíthatósági eszközök hatásait is, noha ezeket még nem hajtották végre (lásd a (28) preambulumbekezdést).

(286) A kínálat tekintetében a francia hatóságok a különböző földgázforrások rendelkezésre állási paramétereit vették figyelembe. A kiválasztott hipotézisben elsősorban a meglévő rendszerösszekötők nem megszakítható kapacitásainak 100 %-os kihasználtságával, valamint azzal számoltak, hogy LNG-ellátás esetében az új szállítmányok tíznapos szállítási idővel biztosíthatók az LNG-terminálokból (lásd a (33)–(38) preambulumbekezdést).

(287) Úgy tűnik, hogy ez a módszer összhangban van a múltbéli adatokkal és a rendelkezésre állásra vonatkozóan az elemzés időpontjában készített előrejelzésekkel.

(288) A francia hatóságoknak a földgáztárolási igényre vonatkozó becslései egyrészt azt mutatták, hogy a 2019 és 2025 közötti időszakban a hasznos befogadóképesség 45 %-ának megfelelő töltöttség mellett 2 376 GWh/nap kivételi teljesítményre lesz szükség a hidegcsúcsok leküzdéséhez.

(289) Amint azt a (10) preambulumbekezdésben említettük, a spreadek 2009 óta megfigyelhető csökkenése azt eredményezte, hogy a tárolókapcitások lekötési aránya az ellátásbiztonság biztosításához szükséges szint alá csökkent, továbbá azt, hogy három telephelyet is leállítottak annak ellenére, hogy a szolgáltatók kötelesek tárolóhelyeket fenntartani.

(290) Következésképpen úgy tűnik, hogy a gáztárolási piac rendes működése nem teszi lehetővé a Franciaország által megkövetelt ellátásbiztonsági szint biztosításához szükségesnek ítélt tárolási infrastruktúra üzemben tartásának biztosítását. A támogatási rendszer célja tehát az, hogy Franciaországban elősegítse a földgáztárolási tevékenység fejlesztését, amelyet a piac rendes működése önmagában nem képes biztosítani.

6.4.2. *A támogatási rendszer belső piacra gyakorolt negatív hatásának korlátozása*

(291) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság megállapította, hogy a francia hatóságok által bevezetett támogatási rendszer a következő piacokra lehet hatással: i. a francia földgázszolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói, ii. egyrészről a földgáztároló-üzemeltetők, másrészről az LNG-létesítmény-üzemeltetők és a rendszerösszekötők üzemeltetői, valamint iii. a francia földgáztároló-üzemeltetők és más tagállamok földgáztároló-üzemeltetői.

(292) A Bizottság értékeli azokat a tényezőket, amelyek hozzájárulhatnak a szóban forgó intézkedés negatív hatásának korlátozásához, vagyis a mechanizmus szükségességét, megfelelőségét és arányosságát, valamint átláthatóságát.

a) A támogatási rendszer szükségessége

A Bizottság úgy véli, hogy állami beavatkozásra akkor van szükség, ha egy adott helyzetben a beavatkozás olyan lényeges fejlődést eredményezhet, amelyet a piac rendes működése önmagában nem tudna megvalósítani, például egy jól meghatározott piaci hiányosság megszüntetését.

(293) A (10) preambulumbekezdésben említettek szerint a spreadek 2009 óta csökkennek, és a tárolásirendszer-üzemeltetők már nem tudták fedezni költségeiket. Fennállt a veszélye, hogy földgáztárolási gazdasági tevékenység jelentős mértékben zsugorodni fog Franciaországban. Ezzel szemben a reform végrehajtása óta Franciaországban nőtt a földgáztárolás aránya.

(294) Következésképpen a Bizottság megállapítja, hogy a reform szükséges volt a franciaországi földgáztárolás fejlesztésének elősegítéséhez.

b) A támogatási rendszer megfelelősége

(295) A támogatás akkor megfelelő szakpolitikai eszköz a gazdasági tevékenység elősegítéséhez, ha más, a versenyt kevésbé torzító beavatkozási eszközökkel nem lehet ugyanazt az eredményt elérni.

(296) Franciaország több alternatív eszközt is vizsgált, ezek azonban az alábbiakban ismertetett okok miatt nem segítenék elő ugyanilyen mértékben a földgáztárolási gazdasági tevékenység fejlődését Franciaországban, és nem garantálnának ugyanilyen szintű ellátásbiztonságot.

(297) Először is, a szolgáltatókra rótt tárolási kötelezettségek korábbi rendszerének fenntartása nem tette volna lehetővé az ellátásbiztonság biztosítását. Tekintettel arra, hogy a spread jóval alacsonyabb lett a tárolási kapacitások költségénél, a szolgáltatók sokkal kevesebb ösztönzést kaptak arra, hogy kapacitásaikat fenntartsák, minek következtében három telephelyet leállítottak. A további leállítások problémát okoztak volna, mivel a tárolási igény értékelése azt mutatta, hogy egy hosszabb hideghullám esetén minden létesítményre szükség lenne az ellátásbiztonság garantálásához. A tárolási kötelezettségi rendszer keretében egyébként magasabb volt a tárolás összköltsége ([2016-ban és 2017-ben 5–8 EUR/MWh]), mint a szabályozási mechanizmus keretében (a reform után 5,6 EUR/MWh).

(298) Másodszor, a gázhálózat és a rendszerösszekötők megerősítése sem jelentene hiteles alternatívát amiatt, hogy az ilyen intézkedések jelentős költségekkel járnak a meglévő tárolási infrastruktúra használatához képest. Ilyen típusú beruházással semmiképp nem lehetne kezelni a hidegcsúcs idején esetlegesen bekövetkező földgázhiányt, és középtávon ez nem jelentene elérhető megoldást.

(299) A Franciaország által szolgáltatott információk arra is rávilágítanak, hogy az LNG használatának növelése nem tűnik hiteles alternatívának az ellátásbiztonság biztosítására. A jelentős beruházási költségek megtérülése érdekében a meglévő cseppfolyósító terminálok ugyanis a maximális kapacitásukhoz közeli szinten működnek. Ezenkívül az ilyen projektek tőkeintenzitása miatt szinte az összes LNG-rakományra hosszú távú szerződéseket kötnek, tehát azokat már a termelés előtt értékesítik. Másrészt, mivel a földgáz gáz halmazállapotban történő tárolásának költsége alacsonyabb, az LNG-tárolás világszerte alulfejlett. Rövid távon tehát csekély mennyiségű LNG áll rendelkezésre.

(300) Harmadszor, Franciaország kifejtette, hogy egy pusztán adminisztratív jellegű szankciórendszer, amelyet abban az esetben alkalmaznának, ha a szolgáltató nem szolgáltat földgázt a végső fogyasztóknak, szintén nem tekinthető kielégítő alternatívának. Egy ilyen rendszer nehezen lenne megvalósítható, mivel az európai gázpiacok kiegyensúlyozása napi rendszerességgel történik. A rendszerüzemeltető által a hálózati nyomás kritikus csökkenése esetén alkalmazott terheléscsökkentési intézkedések következtében olyan földgázcsere-műveletekre kerülne sor, amelyek rendkívül megnehezítenék az eredetileg nem teljesítő szolgáltató azonosítását. A kiléptetett fogyasztók sem feltétlenül a nemteljesítő szolgáltató ügyfelei. Ezzel összefüggésben Franciaország azzal érvel, hogy az előzetes intézkedések előnyösebbek, mint az utólagos szankciók.

(301) Negyedszer, ugyanez vonatkozik a kiléptetésre vagy a megszakíthatósági eszközökre is. A francia hatóságok szerint a kiléptetés ellátási válság esetén alkalmazható végső megoldást jelent, nem pedig rugalmassági mechanizmust, amelynek hatékonysága attól függ, hogy a fogyasztó betartja-e a rendszerüzemeltető által megadott kiléptetési sorrendet, mivel a kiléptetést távolból nem lehet automatikusan elvégezni. Az alapvető tárolási infrastruktúra szabályozási mechanizmusa azonban azt a célt szolgálja, hogy elkerülhetők legyenek a kiléptetést szükségeltető ellátási válságok. A nagy veszélyt jelentő és alacsony valószínűségű kockázatok – például a hidegcsúcsok – kezelésére szolgáló megszakíthatósági eszközök meghatározása a reform idején még folyamatban volt, de ezeket is figyelembe vették a földgázigény értékelésekor. Ugyanakkor a megszakíthatósági eszközök nem lennének megfelelők a kisebb veszélyt jelentő, de nagyobb valószínűségű torlódási kockázatok kezelésére.

(302) E tényezőkre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a szabályozási mechanizmus megfelelő eszköz a földgáztárolási tevékenység fejlesztésének elősegítésére és az ellátásbiztonság biztosítására.

c) A támogatási rendszer arányossága

(303) A támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha összege a belső piacra gyakorolt hatások korlátozása érdekében a minimumra korlátozódik.

(304) Jelen esetben a tárolásirendszer-üzemeltetők garantált bevételre tesznek szert a szabályozási mechanizmus keretében. A szabályozási mechanizmus arányosságának értékeléséhez meg kell vizsgálni a tárolásirendszer-üzemeltetők engedélyezett bevételének kiszámítására szolgáló, az (59)–(81) preambulumbekezdésben ismertetett módszer arányosságát.

(305) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal a független gazdasági értékelési eljárással kapcsolatban, amelyet a CRE a szabályozási mechanizmus végrehajtása idején végzett a RAB piaci értékének meghatározására. A Bizottság szerint ez megkérdőjelezhette volna a támogatási program arányosságát.

(306) Bár ez az értékelés elsősorban a bruttó könyv szerinti értéken és az eszközök értékcsökkenésén alapul, Franciaország és a kedvezményezettek igazolni tudták, hogy a CRE 2016. december 31-i dátummal alapjaiban átértékelte a kiinduló RAB-ot. A CRE ellenőrizte, hogy a gazdasági szereplők által kért amortizációs idők megfelelnek-e a korábbi elszámolásokban feltüntetett időtartamoknak és az ágazatra jellemző, más országokban megfigyelhető standard adatoknak. A CRE különösen a párnagáz értékcsökkenési idejét kérdőjelezte meg. A (73) preambulumbekezdésben említettek szerint a CRE elutasította azt a kérést, hogy a párnagáz esetében 250 éves értékcsökkenési időt alkalmazzanak, és azt 75 évben határozta meg. Az elemzési munka során a CRE külső gazdasági tanácsadók segítségét is igénybe vette a kiinduló RAB meghatározásához. A Bizottság megjegyzi, hogy ezen elemzések alapján a CRE 4,8 milliárd EUR kiinduló RAB-ot határozott meg a három üzemeltető tekintetében, ami 13 %-kal kevesebb, mint az üzemeltetők által kért RAB (lásd a (77) preambulumbekezdésben szereplő 4. táblázatot).

(307) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy hasonló eszközértékeket eredményeztek az alkalmazott alternatív módszerek is, például a tárolásirendszer-üzemeltetőknek a részvényeseik beszámolóiban szereplő értéke, a közelmúltbeli ügyletek során figyelembe vett értékek vagy a PwC Terégáról készített tanulmányában alkalmazott diszkontált cash-flow megközelítés (lásd a (76), (129) és (160) preambulumbekezdést).

(308) Ezenfelül a spreadeken alapuló érték nem foglalja magában azt az értéket, amelyet a földgáztárolás jelent a rendszer számára az ellátásbiztonság szempontjából. Ezért ez a mutató nem reprezentálja kellő mértékben a közép- és hosszú távú fejleményeket ahhoz, hogy mutatószámként használható legyen egy olyan, az ellátásbiztonság közép- és hosszú távú biztosítására szolgáló szabályozási mechanizmus esetében, mint amilyen a jelen esetben vizsgált mechanizmus.

(309) A Bizottság által az eljárás során kapott észrevételekben részletesen kifejtették, hogy az üzemeltetők múltbéli bevételeinek rekonstruálása az elérhetetlen adatok miatt szükségszerűen hiányos lenne, továbbá ellentétes lenne az általános jogelvekkel.

(310) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a tárolási díj célja, hogy ellentételezze az üzemeltetők költségeit, amennyiben azok megfelelnek a „hatékony üzemeltetők" költségeinek. E célból a CRE felülvizsgálja az üzemeltetők által az egyes díjszabási időszakok elején kért ellentételezést, és évente ellenőrzi az üzemeltetők által tervezett beruházásokat (lásd a (82) preambulumbekezdést). Az ellentételezés egy, az éves költségeket és bevételeket kiegyenlítő elemet is tartalmaz. A Bizottság megjegyzi, hogy a 2018–2019-es időszakra a CRE csak a hatékonynak ítélt költségeket vette figyelembe, és hogy az ATS 2 óta számos tételnél ösztönzik a költségtakarékosságot: a működési költségek és a beruházási kiadások kézben tartására ösztönző szabályozás, valamint a szolgáltatásminőségre ösztönző szabályozás (lásd a (60), (61), (65), (83), (84) és (85) preambulumbekezdést).

(311) Végezetül, a földgáztárolóhelyek WACC-értékének meghatározásához használt módszer és a GRTgaz referencia-értékéhez viszonyított felértékelés megfelelőnek minősül.

(312) Ezért a Bizottság megállapítja, hogy a CRE által meghatározott ellentételezési módszer és különösen a szabályozott eszközök értékelése arányos ellentételezést eredményez a támogatási rendszer belső piacra gyakorolt hatásának korlátozása érdekében.

d) A támogatási rendszer átláthatósága

(313) A Bizottság úgy véli, hogy Franciaország (111) preambulumbekezdésben felsorolt kötelezettségvállalásai biztosítják a támogatási rendszer átláthatóságát.

6.4.3. *A támogatási rendszer versenyre és kereskedelemre gyakorolt negatív hatásainak elkerülése*

(314) A Bizottság úgy véli, hogy egy támogatási intézkedés akkor csökkenti minimálisra a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt negatív hatásokat, ha ezek a hatások kellően korlátozottak ahhoz, hogy az intézkedés általános mérlege pozitív legyen.

(315) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság nem tudta kizárni, hogy a mechanizmus a támogatási rendszer bevezetése által indokolt minimális negatív hatásokon túlmenően torzítja a versenyt i. a francia földgázszolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói között, ii. egyrészt a földgáztároló-üzemeltetők, másrészt az LNG-létesítmény-üzemeltetők és a rendszerösszekötők üzemeltetői között, valamint iii. a francia földgáztároló-üzemeltetők és más tagállamok földgáztároló-üzemeltetői között.

(316) Jelen esetben a földgázszolgáltatási piacok tekintetében a Bizottság mindenekelőtt úgy véli, hogy a támogatási rendszer nem torzítja a versenyt a francia szolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói között, mivel az árveréseken minden földgázszállító hasonló feltételekkel vehet részt, függetlenül attól, hogy Franciaországban vagy egy másik tagállamban telepedett-e le. Másodszor, észrevételeikben az érdekelt felek is megerősítették, hogy azonos szállítási szolgáltatás esetén ugyanazt a földgázszállításirendszer-használati díjat alkalmazzák a francia szolgáltatókra és a más tagállamok szolgáltatóira. A Bizottság tehát nem tudott versenytorzulást megállapítani a francia földgázszolgáltatók és más tagállamok földgázszolgáltatói között.

(317) Másodszor, a franciaországi tárolásirendszer-üzemeltetők és a franciaországi alternatív rugalmassági eszközök szolgáltatói közötti verseny torzulásával kapcsolatban a francia hatóságok és az érdekelt felek úgy vélik, hogy az egyéb eszközök nem helyettesítik tökéletesen a földgáztárolást, mivel más határidőkkel működnek, és más helyzetekben lehet rájuk szükség. Hideghullám esetén például az LNG-terminálok kapacitásai csak akkor mozgósíthatók, ha a tartályokban van LNG. Ezek a korlátozott kapacitások a lehető legjobb esetben is csak

legfeljebb öt napra vehetők igénybe. Ez az időtartam azonban rövidebb egy hideghullám átlagos időtartamánál, így nem biztosít elegendő időt ahhoz, hogy a gázkiadás zavarának elkerülése érdekében kellő gyorsasággal mobilizálják a szállítmányok érkezését. Ezenfelül hálózati torlódás esetén az LNG-terminálok hatékonysága a fogyasztási helyekhez való földrajzi közelségüktől függ.

(318) Több harmadik fél is rámutatott arra, hogy az LNG-terminálok lekötései és a földgáztárolók nem versenyeznek egymással. Kifejtik, hogy a támogatási rendszer 2018-as bevezetése óta jelentősen nőtt az Európába és Franciaországba irányuló LNG-behozatal. 2019-ben a Franciaországba irányuló mintegy 21,5 Bcm LNG-behozatal rekordmagas volt.

(319) A rendszerösszekötőkkel kapcsolatban a beérkezett észrevételek megerősítették, hogy ezek elsősorban importeszközöknek számítanak. Az érdekelt felek megjegyzik, hogy amennyiben nem lenne tárolás, a rendszerösszekötőket úgy kellene méretezni, hogy a fogyasztási csúcsidőszakban képesek legyenek biztosítani a földgázellátást. Ez nem lenne hatékony. Tekintettel arra, hogy a franciaországi földgázfogyasztási előrejelzések csökkenést mutatnak, nem tervezik új rendszerösszekötők létesítését. A további rendszerösszekötők kiépítésének és a hálózat megerősítésének költségei valóban magasabbak lennének, mint a szóban forgó támogatási rendszer költségei.

(320) Másfelől a földgáztárolás nincs hatással a rendszerösszekötőkön áthaladó földgáz összmennyiségére, amely a Franciaországban felhasznált földgáz mennyiségétől függ. Mindazonáltal egyes érdekelt felek az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségének (ACER) egyik jelentésére ([98]) hivatkoznak, amely rámutat, hogy amennyiben bőséges mennyiségű földgáz van a tárolókban, akkor minimálisra csökkenthető a behozatal a fogyasztási csúcsidőszakokban, amelyek általában akkor következnek be, amikor a földgáz ára a legmagasabb.

(321) Amint azt az érdekelt felek jelezték, a Bizottság – anélkül, hogy döntést hozott volna – több alkalommal is vizsgálta a földgázszállítással összefüggő létesítményeket tömörítő, érintett piac meglétét, amely magában foglalja többek között a rendszerösszekötőket, a földgáztárolást, az LNG-terminálokat és az újragázosítási infrastruktúrát. A Bizottság elismeri, hogy a különböző rugalmassági eszközök kiegészítő szolgáltatásokat nyújthatnak, de nem zárja ki teljesen, hogy a földgáztárolás hatással lehet az LNG-terminálokra és a rendszerösszekötőkre. A Bizottság azonban nem állapított meg jelentős versenytorzulást.

(322) Harmadszor, a támogatási rendszer a más tagállamok, különösen a Franciaországgal szomszédos tagállamok tárolásirendszer-üzemeltetőivel folytatott verseny torzulását is előidézheti. A rendszerösszekötők miatt ez a kockázat eleve különösen fontos Belgium és Németország számára.

(323) A belga CREG arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a szabályozási mechanizmus bevezetését követően a Loenhout-ban található az egyetlen belgiumi tárolóhely kihasználtsága 84 %-ról (2017–2018 tele) 54 %-ra csökkent (2018–2019 tele). A kihasználtság ezt követően a 2019–2020-as téli időszakban 97 %-ra nőtt. A 2018–2019-es kihasználtság a hosszú távú szerződéseknek volt betudható. A CREG a Franciaországban bevezetésre került ellentételezési mechanizmus hatását hangsúlyozza (lásd a (195)–(200) preambulumbekezdést). Bár a kihasználtság a következő télen ismét nőtt, ez a változás nem elegendő ahhoz, hogy a Bizottság kizárja a szomszédos országok földgáztárolására gyakorolt hatást. A Bizottság azonban megjegyzi, hogy a Loenhout-i tároló üzemeltetője, a Fluxys nem tesz említést arról, hogy a szabályozási mechanizmus jelentős hatást gyakorolna a tevékenységeire (lásd a (212) preambulumbekezdést).

(324) Rövid távon a szomszédos tagállamok szolgáltatói közötti verseny torzulását korlátozza a hosszú távú szerződések alapján realizált magas lekötési arány (pl. Németországban több mint 90 %, Belgiumban 60 %). Ezek a szerződések azonban 2022–2023-ban lejárnak. Így a szabályozási mechanizmus mind az árak, mind a lekötési arányok tekintetében hatással lehet a jövőbeli kereskedelmi feltételekre, amikor ezeket a hosszú távú szerződéseket újratárgyalják, illetve a szomszédos tagállamok tárolásirendszer-üzemeltetőinek jövedelmezőségére. Annak érdekében, hogy a Bizottság biztosítani tudja, hogy értékelése a hosszú távú szerződések lejárta után is érvényes legyen, a francia hatóságok vállalták, hogy 2024 vége előtt jelentést nyújtanak be a Bizottságnak, amelyben adatokat szolgáltatnak az intézkedés versenyre gyakorolt hatásáról (lásd a (111) preambulumbekezdést).

(325) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a Fluxys szerint a piaci fejleményekre való reagálás érdekében kívánatos lenne, ha uniós szinten megfelelő modellt vezetnének be (lásd a (212) preambulumbekezdést). Más tárolásirendszer-üzemeltetők kedvezően nyilatkoztak a Franciaországban bevezetett reformmal kapcsolatban, ugyanakkor harmonizált megközelítést szeretnének az Unióban (lásd a (224) és (229) preambulumbekezdést).

([98]) Az ACER 2020. április 6-i jelentése: *The internal gas market in Europe: The role of transmission tariffs* [A belső gázpiac Európában: a szállítási díjak szerepe], 174. pont.

6.5. **A támogatás belső piacra gyakorolt pozitív és negatív hatásainak mérlegelése**

(326) Egy állami támogatási rendszernek biztosítania kell, hogy hatásainak általános mérlege pozitív legyen azáltal, hogy nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben.

(327) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a támogatási rendszer jelen esetben elősegíti egy gazdasági tevékenység, nevezetesen a franciaországi földgáztárolás fejlődését. Megjegyzi továbbá, hogy a szabályozási mechanizmus hozzájárul a földgázellátás biztonságához. Ezenkívül a támogatás megfelelősége, szükségessége és arányossága korlátozza a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt hatását. A Bizottság megállapítja, hogy még ha nem is zárható ki a francia földgáztároló-üzemeltetők és a más tagállamokbeli földgáztárolók közötti versenyre gyakorolt hatás, úgy tűnik, hogy a támogatás negatív hatásai kellően korlátozottak ahhoz, hogy a támogatási rendszer általános mérlege pozitív legyen a jelenlegi, 2028-ig tartó TEP végéig, feltéve, hogy a (110) preambulumbekezdésben felsorolt földgázpiacokon nem következik be jelentős változás a versenyben ([99]).

(328) A fentiekben ismertetett érvek fényében a Bizottság megállapítja, hogy a támogatásnak a szóban forgó gazdasági tevékenység fejlődésére gyakorolt pozitív hatása legalább 2028-ig ellensúlyozza a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt lehetséges negatív hatásait. A versenyt és a kereskedelmet tehát addig az időpontig nem érinti a közös érdekkel ellentétes mértékben.

7. **KÖVETKEZTETÉSEK**

(329) A Bizottság sajnálja, hogy Franciaország az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével jogellenesen hajtotta végre a szóban forgó intézkedést. A Bizottság azonban úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében 2028. december 31-ig, azaz a jelenlegi TEP futamidejének végéig összeegyeztethető a belső piaccal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által a földgáztároló-üzemeltetőknek nyújtott állami támogatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető a belső piaccal.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 28-án.

a Bizottság részéről
Margrethe VESTAGER
a Bizottság tagja

([99]) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a meglévő támogatás nem vagy már nem egyeztethető össze a belső piaccal, megindíthatja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.) IV. fejezetében meghatározott eljárást.